

JAARVERSLAG

ORDEJAAR 2021

BEGROTING 2023

EN

JAARREKENING 2021

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Spuil 184

's-Gravenhage

Verslag van het bestuur

Algemeen

- Achtergrond en KNB en haar organisatie
- KNB boekt een negatief resultaat
- Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
- Belangrijkste inkomsten en uitgaven
- Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat

Financieel beleid KNB

- Weerstandsvermogen
- Beleggen
- Financieel beleid - begroting komend jaar
- Wet Normering Topinkomens

Opbouw begroting algemeen

Overkoepelende diensten

- Directie
- Financiën en administratie
- Personeel en organisatie
- Automatisering

KNB Bureau

KNB Diensten

- Onderwijs en Kandidatenzaken
- Kwaliteitstoetsing
- ICT & Procesoptimalisatie
- Uitgeverij
- Rechtsvragen
- Public Relations
- Centraal Levenstestamentregister

Overige ondersteunende diensten

Verbonden partijen

- Stichting ECH, Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
- Stichting Pensioenfonds Notariaat, Stichting Rechtszekerheid Digitaal
- Nobilex Automatisering B.V., Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Algemene reserves

Pagina 18 t/m 21 Begroting 2023 en voorstel bijdragen

Pagina 22 en 23 Verslag van de Financiële Commissie 2021

Pagina 24 t/m 38 Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021

Rekening van baten en lasten 2021

Kasstroomoverzicht

Toelichting op de jaarrekening 2021

- Algemeen
- Waarderingsgrondslagen
- Toelichting op het kasstroomoverzicht

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Toelichting op de rekening van baten en lasten 2021

Overige toelichtingen

- Voorstel resultaatbestemming en Gebeurtenissen na balansdatum

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen jaarverslag Kengetallen leden

Prijzen, tarieven en diensten KNB 2021

Verzekeringen

Weerstandsvermogen

Beleggingsstatuut

Toelichting WNT

Specificaties effecten

Verslag van het bestuur

Algemeen

Achtergrond

Net als vorig jaar heeft het notariaat zakelijk gezien in 2021 niet geleden onder de coronacrisis. Passeerden notarissen in 2020 een recordaantal akten van afgerond 1.945.000, in 2021 noteerden zij opnieuw een record en werd een aantal akten van afgerond 1.996.000 gepasseerd. Dat zijn er afgerond 51.000 meer dan in 2020, een stijging van 2,6 procent. Het is het derde jaar op rij dat notarissen een recordaantal akten passeren. In 2016 passeerden ze gezamenlijk afgerond 1.558.000 akten. In 5 jaar tijd is het aantal notariële akten toegenomen met ruim 28 procent.

Strategische Agenda Notariaat 20-25

De Strategische Agenda Notariaat 20-25 van de KNB bepaalt de hoofdlijnen van beleid van de KNB. Dat beleid staat voor een toekomstbestendig notariaat, met een relevante maatschappelijke functie voor de notaris. De KNB heeft daarbij het volgende doel voor ogen: in 2026 is de notaris de juridische adviseur bij uitstek in een complexe en digitale maatschappij. De notaris heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, is goed opgeleid en heeft alle gereedschappen voorhanden om deze rol uit te oefenen. Door verdergaande opleiding, soms specialisatie, en waar nodig ondersteuning door het bureau van de KNB, is de notaris wend-, en weerbaar en blijft het notariaat in alle opzichten aantrekkelijk om in te werken voor juristen en medewerkers. Om dit beeld te bewerkstelligen, ligt de focus voor de jaren 2020-2025 op de drie volgende thema's:

- Futurepro(o)f;
- Samen voor mens en maatschappij; en
- Bescherming en zekerheid.

Jaarthema Futurepro(o)f

Mede vanwege de beperkingen die corona met zich mee bracht in 2020, heeft het bestuur van de KNB ervoor gekozen om in 2021 het thema futurepro(o)f opnieuw als jaarthema te kiezen. Dit thema draait om de persoon van de notaris, toegevoegd en kandidaat-notaris. De persoonlijke invulling wordt – ondanks of misschien juist dankzij de toenemende digitalisering - steeds belangrijker bij de notariële functie in de Nederlandse samenleving. De KNB is in 2020 allerlei projecten gestart om notarissen futurepro(o)f te maken - en te houden. Dit gebeurt vanuit drie invalshoeken, te weten 'leren & ontwikkelen'; 'loopbaan en mobiliteit'; en 'privé en werk'. In 2021 is de KNB daar verder mee gegaan en zijn ook nieuwe projecten gestart.

Leren & ontwikkelen

Het reflectie-instrument dat de KNB in 2020 heeft ontwikkeld is in 2021 ingezet om leden te helpen inzicht te krijgen in de talenten die ze hebben en welke er nog (meer) ontwikkeld moeten worden. Dit instrument zal vanaf 2022 een vast onderdeel worden van de beroepsopleiding in het notariaat. Ook kunnen leden sinds 2020 een persoonlijk ontwikkelplan maken om zelf accenten aan te brengen die passen bij de eigen situatie. De KNB stimuleert en organiseert verder intervisiegroepen voor leden. Onder begeleiding van een professionele intervisiebegeleider bespreken deelnemers werkervaringen en dilemma's met elkaar.

Uit een gezamenlijk onderzoek uit 2020 van de Stichting Beroepsopleiding Notariaat (SBN) en KNB, blijkt dat het belangrijk is om de praktijkomgeving van de deelnemer aan de beroepsopleiding meer centraal te stellen. Daarvoor moet de beroepsopleiding meer aanhaken bij het dagelijkse werk van de kandidaat-notaris. Bijvoorbeeld door casussen te bespreken uit de eigen praktijk. Daarnaast moeten de kantoren meer betrokken worden en meer gebruik maken van verschillende leervormen. Vak-inhoud en praktische vaardigheden zijn nu nog teveel afzonderlijke onderdelen

van de opleiding. Dat willen de KNB en de SBN veel meer integreren. Het streven is om de vernieuwde beroepsopleiding in 2023 van start te laten gaan.

Loopbaan & mobiliteit

Hierin ligt de focus op het vinden én behouden van goed gekwalificeerde medewerkers en het zorgen voor een soepele overgang van een notarispraktijk van oud naar jong. De KNB heeft een gespecialiseerd bureau ingeschakeld om de komende jaren onder meer de arbeidsmarktcommunicatie van het notariaat vorm te geven. In 2021 ontwikkelde dit bureau een campagne die leden trots laten zijn op hun beroep. In een serie portretten van mensen die op bijzondere momenten in hun leven een beroep doen op de notaris wordt duidelijk hoe belangrijk die rol voor die mensen is. Deze campagne wordt in 2022 verder uitgebouwd om jongeren een beeld van het notariaat te geven. Ook een soepele opvolging van een notaris die met pensioen gaat is een onderwerp binnen dit thema. Het bestuur van de KNB voerde in 2021 een hele reeks zogenoemde haardvuurgesprekken met notarissen die nadenken over hun opvolging. De KNB ontwikkelt op basis daarvan de komende jaren ondersteunende activiteiten voor leden die bezig zijn met hun opvolging.

Privé en werk

Uit onderzoek naar de notariële arbeidsmarkt blijkt onder meer dat veel leden te maken hebben met bovengemiddelde werkdruk, die soms zelfs leidt tot een burn-out. De komende jaren ontwikkelt de KNB, al dan niet samen met derden, activiteiten op specifieke onderwerpen binnen dit thema, zoals 'van werkdruk naar werkgeeluk', goed werkgever- en werknemerschap en burn-outpreventie. Onder dit thema valt ook de wens van diverse ringbesturen om een vertrouwenspersoon in te stellen waar leden terecht kunnen met issues rondom seksuele intimidatie of ongewenst gedrag. De KNB heeft daarom in 2021 de vertrouwelijke hulplijn notariaat in het leven geroepen. Komend jaar wordt deze hulplijn geëvalueerd.

Samen voor mens en maatschappij

Het notariaat is gebaat bij een nauwere samenwerking van zowel notarissen en hun kantoren onderling als met partijen daarbuiten. Zo werkt de KNB al jaren met diverse partijen in de ouderensector samen op het terrein van preventie financieel misbruik ouderen. Met allerlei overheidsinstanties werkt de KNB al jaren samen om fraude tegen te gaan. Mede op verzoek van de KNB is onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van notarissen en andere betrokken partijen bij vastgoedtransacties in het schemergebied tussen de onder- en bovenwereld. Ook is een nauwere samenwerking noodzakelijk binnen het notariaat én met ketenpartners om voldoende innovatiekracht te ontwikkelen om mee te kunnen groeien in de digitale ontwikkelingen waarmee het notariaat wordt geconfronteerd. De coronacrisis heeft het afgelopen jaar een verdere versnelling teweeggebracht in die ontwikkelingen. Structureel thuiswerken, digitaal overleggen en klanten bedienen is niet langer toekomst, maar de nieuwe realiteit. De verwachting is dat notariële dienstverlening de komende jaren steeds meer digitaal zal plaatsvinden. Niet alleen omdat het kan, ook omdat de toekomstige klant van de notaris steeds meer zaken digitaal wil kunnen regelen. Belangrijke voorwaarde is dat de notaris dezelfde rechtszekerheid moet kunnen bieden als buiten het digitale domein.

Bescherming en rechtszekerheid

Met het programma 'Digitaal notariaat' wil de KNB het notariaat en de notaris helpen bij de steeds verder digitaliserende maatschappij. Omwille van de continuïteit van de rechtszekerheid is het van belang dat de rol van de notaris in de toekomst geborgd wordt en de relevantie evident blijft, ook in de digitale wereld. Ook moeten notarissen in praktische zin worden voorzien van alle middelen om hun diensten in een digitaliserende omgeving te kunnen blijven leveren.

Introductie DOBV

In de tweede helft van 2022 treedt naar alle waarschijnlijkheid de wetgeving in werking die een digitale oprichting van een bv (DOBV) mogelijk moet maken. Oorspronkelijk zou dit al mogelijk moeten zijn met ingang van 1 augustus 2021. De Nederlandse regering heeft uitstel gekregen aangezien de wetgeving niet tijdig gereed was. De KNB is echter al wel klaar, want de techniek achter de DOBV was medio 2021 gereed. Leden kunnen in een proeftuin al ervaring opdoen met de applicatie waarmee de digitale oprichtingsakten straks gepasseerd moeten gaan worden.

Wettelijke taken

Behalve bovenstaande – meer strategische – thema's heeft de KNB een aantal wettelijke taken, die zich vertalen in min of meer reguliere werkzaamheden die belegd zijn bij het bureau van de KNB in Den Haag. Daaronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het Centraal Testamentenregister, klachtenbemiddeling, de NotarisTelefoon en de organisatie van de intercollegiale toetsing.

Bestuur

Annerie Ploumen volgde op 1 januari 2021 Nick van Buitenen op als voorzitter van de KNB. Notaris Isabelle Cox uit Veenendaal volgde Van Buitenen op als bestuurslid van de KNB. Daarmee telt het bestuur van de KNB voor het eerst in haar geschiedenis meer vrouwelijke dan mannelijke bestuursleden. De overige leden van het bestuur zijn Aart Barkey-Wolf, Ed Engelen, Annette van der Klooster, Marieke Schoonhoven en Bart Versteeg. In november heeft de ledenraad Thijs Flokstra, notaris in Amsterdam, benoemd tot opvolger van Aart Barkey Wolf die op 13 april 2022 het KNB-bestuur zal verlaten.

De KNB en haar organisatie

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een openbaar lichaam (publiekrechtelijke rechtspersoon) in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn leden van de KNB (artikel 60 Wna). De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt (artikel 61 lid 1 Wna). Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening (artikel 61 lid 2 Wna). Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB (artikel 61a lid 1 Wna). Bij verordening worden nadere regels gesteld betreffende het verrichten van de kwaliteitstoetsen (artikel 61a lid 4 Wna).

De KNB heeft een bestuur, een ledenraad, een algemene ledenvergadering alsmede afdelingen in elk arrondissement, ringen genaamd (artikel 62 Wna). Verder houdt de KNB een bureau in stand, dat het bestuur bijstaat in de uitoefening van zijn taken (artikel 63 Wna). Het bureau staat tevens de ledenraad, de algemene ledenvergadering en de ringen bij. Het bestuur geeft algemene leiding aan het bureau (artikel 64 lid 1 Wna). De directie van het bureau is belast met de leiding van de dagelijkse gang van zaken van het bureau (artikel 64 lid 2 Wna).

De KNB boekt een negatief resultaat

Het boekjaar 2021 loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 en laat inclusief toevoeging aan bestemmingsreserves een negatief resultaat zien van € 551.404 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves een negatief resultaat van € 337.156). Begroot was een negatief resultaat van € 1.834.550. Vorig jaar was het resultaat inclusief dotatie aan bestemmingsreserves positief € 2.202.955 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves positief € 2.196.437).

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2021 ten opzichte van de begroting 2021 zijn het positieve koersresultaat (€ 836.610) de hogere aantallen verkopen VIS en BRP (€ 294.620 en € 171.145), meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 337.347 en € 147.322), lagere kosten beheer BRN (€ 243.977), lagere afschrijvingskosten BRN (€ 184.002), lagere kosten onderzoek (€ 113.238), de poortwachterstoelag (€ 1.909.792), inkomsten kvk inlogfederatie (€ 116.426), geen afschrijvingskosten DOBV (€ 161.969), lagere hosting en beheerkosten DOBV (€ 141.820), lagere kosten innovatie (€ 187.896) en niet uitgegeven projectkosten CLTR (€ 187.739). Hiertegenover staan de meerkosten van VIS (€ 311.251), het niet activeren van de projectkosten DOBV (€ 1.012.624), niet begrote kosten IAM (€ 250.367), niet begrote kosten doorontwikkeling DOBV (€ 234.245), niet begrote kosten digitaal protocol (€ 648.341), hogere kosten futurepro(of (€ 230.164) en hogere kosten digitale akte (€ 402.200). Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af

Het aantal leden nam per saldo toe met 33 tot 3.403 per 31 december 2021. Op 31 december 2021 waren er 1.948 kandidaat-notarissen en 219 toegevoegd notarissen (begroot 2.030). Dat zijn er 3 meer dan vorig jaar. Het aantal notarisleden nam af met 17 tot 1.236 per 31 december 2021 (begroot 1.250). Zie bijlage "kengetallen leden".

Belangrijkste inkomsten en uitgaven

De belangrijkste inkomsten voor de KNB komen voort uit de verplichte algemene bijdrage van de leden en het ICT-platform dat de kantoren ondersteunt. De KNB betaalt uit haar inkomsten de salarissen van de medewerkers, de ICT-applicaties en -netwerken, communicatie en huisvesting.

Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat - ICT

De wereld waarin de notaris zijn diensten verleent digitaliseert steeds verder. De behoefte aan betrouwbare (gevalideerde) data neemt toe. Steeds meer organisaties zoeken naar wegen om (bron)data met elkaar uit te wisselen. Ketenpartners stellen hogere eisen op het gebied van veiligheid, beschikbaarheid, en reproduceerbaarheid van de centrale ICT-infrastructuur van het notariaat. Dat is terug te zien in toepassing van standaard normeringen met bijbehorende certificeringen.

Vanzelfsprekend is er continu aandacht voor het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen in het centrale platform. De registers die de KNB daarop beheert zijn van belang voor zowel ketenpartners als burgers. De KNB zet in op uitbreiding daarvan en verdere flexibilisering van onze daaruit voortkomende diensten. Dat kan door overname van relevante registers die nu in beheer zijn bij derden en door ontwikkeling van nieuwe registers.

Middels de aanstaande Wet Digitale Overheid (tranche 1; voorziene ingangsdatum 1 juli 2022) moet het mogelijk zijn om met private middelen in te loggen op overheidsdiensten. In de volgende tranche wordt ook het zogenaamde 'regie op gegevens', waarmee overheidsgegevens toegankelijker worden gemaakt voor burgers, geregeld. In 2021 heeft de Europese Commissie ook een herziening van de eIDAS-verordening voorgesteld, waarin iedere burger een digitaal identificatiemiddel krijgt voorzien van een soort digitale portemonnee waarmee hij toegang krijgt tot gegevens, deze kan bewaren en verstrekken. Zowel vanuit de KNB als via de CNUE hebben we gereageerd op dit voorstel.

Dienstverlening speelt zich steeds vaker af in digitale portalen. Deze veranderingen dienen te worden vertaald naar de wijze waarop het notariaat haar diensten kan aanbieden en naar een flexibele, toekomstbestendige infrastructuur waarin portalen een belangrijke rol spelen. De KNB werkt aan een business architectuur waarin het centrale platform met haar registers en de toegang daartoe het uitgangspunt is. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste ICT investeringen ten behoeve van het notariaat.

BRN

De modernisering van de ledenadministratie (BRN) is in de afrondende fase. BRN is daarmee zoveel mogelijk terug gegaan naar de wettelijke basis van notariële ledenadministratie. De daaraan gerelateerde functionaliteit zoals facturatie, audit en cursussen & congressen is hiervan op een logische manier gescheiden. De vastlegging van niet-leden en overige relationele gegevens wordt ondergebracht in een CRM voorziening waarvoor in 2022 een project zal starten. Dit maakt BRN gereed voor de toekomstige eisen die er aan worden gesteld door zowel de notariële softwareleveranciers als door de ketenpartners.

CDR

Deze modernisering van het CDR is in de loop van 2020 gestart en zal doorlopen tot begin 2022. Technisch is dit onderhoud noodzakelijk om ervoor te zorgen dat het CDR ook in de toekomst veilig en stabiel blijft functioneren.

Daarnaast is het project uitgebreid met de gevolgen van het aannemen van de Wet Differentiatie overdrachtsbelasting. De overheid heeft de eisen aan de aangifte overdrachtsbelasting aangescherpt om de controle hierop (deels) geautomatiseerd te laten plaatsvinden. Hiervoor is het noodzakelijk de nodige aanpassingen aan de CDR-functionaliteit te doen. De werkzaamheden hiervoor zijn eind 2020 gestart en eind 2021 afgerond. De uitrol van het nieuwe CDR vindt begin 2022 plaats.

CTR Particulieren

Eind 2020 is het project gestart waarmee het voor particulieren mogelijk is geworden om op digitale wijze inlichtingen aan te vragen. Op 18 mei 2021 is deze functionaliteit voor particulieren beschikbaar gekomen. Verder is er een voorziening gebouwd om de kwaliteit van 4,6 miljoen CTR registraties van vóór 2007, die destijds via het Ministerie van Justitie zijn geregistreerd, te verbeteren. Dit wordt gedaan door de testateurgegevens alsnog tegen de BRP aan te houden. Dit traject is eind 2021 gestart.

PEI (datawarehouse)

De KNB heeft afgelopen jaar verder gewerkt aan de ontwikkeling en inrichting van het Platform Elektronische Informatie (PEI). Dit platform is een zogeheten datawarehouse met daarin opgenomen diverse informatiebronnen, onder meer informatie over kwaliteit en toezicht. Het afgelopen jaar is de architectuur van de technische oplossing uitgewerkt en is vervolgens gewerkt aan de technische opzet van het datawarehouse. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar de privacyaspecten rondom de benodigde data in relatie tot de gekozen oplossing. In 2022 wordt een proof of concept (PoC) neergezet. Deze PoC zal dashboards opleveren voor de KNB en het BFT.

Digitaal Oprichten bv (DOBV)

De KNB heeft het platform om in de toekomst digitaal een bv (DOBV) op te richten half juli 2021 opgeleverd. Dit betekent dat het systeem waarmee de notaris online een oprichter kan identificeren, spreken en de oprichtingsakte kan passeren, klaarstaat voor als de wetgeving hierop is aangepast. Het is van groot belang dat het proces van het online oprichten van bv's goed aansluit op de (digitale) eisen vanuit het notariaat en het huidige werkproces van de notaris. Begin

2022 lanceert de KNB om die reden een plek om kennis te maken met het digitaal oprichten van de bv en te testen hoe het digitaal passeren straks gaat. Eind 2021 heeft de KNB, in afwachting op de definitieve implementatiedatum van de wetgeving, gewerkt aan een speciale kennisbank en proeftuin hiervoor. (Kandidaat-)notarissen kunnen zichzelf dan voorbereiden in de aanloop naar de wetwijziging.

Programma digitaal passeren

Begin augustus 2021 is de KNB, in opvolging van de realisatie van DOBV, het programma digitaal passeren gestart. Dit programma moet er in 4 jaar in voorzien om stapsgewijs de digitale akte breed beschikbaar te stellen binnen de notariële dienstverlening met de juiste procesondersteuning (digitaal passeren) en de digitale middelen (o.a. digitale opslag en archivering van digitale akten). In samenwerking met ketenpartners en wetgeving wordt hiermee de notaris uitgerust met de juiste middelen voor de juiste type dienstverlening. Fysiek of op afstand, op papier of digitaal: de notaris is de strategisch adviseur van de toekomst.

BRP Modernisering

In 2021 is gestart met de technische vernieuwing van de BRP applicatie. Naast het vernieuwen van de software zullen de BRP en de TMV (TerugMeldVoorziening) als twee afzonderlijke webapplicaties in het notarisportaal ondergebracht worden. Het notarisportaal is de webapplicatie waar nu al de CTR en VIS webapplicaties te vinden zijn en waar ook binnenkort de CDR webapplicatie aan zal worden toegevoegd.

NotarisID

Eind 2019 is de juridische structuur gereed gekomen waarmee de ontwikkeling van NotarisID en de poortwachtersfunctie buiten de KNB organisatie is geplaatst. De verzelfstandiging had tot doel gerichte aandacht te kunnen geven aan de twee hoofdonderwerpen: het certificeren van NotarisID en de realisatie van de scanner infrastructuur ten behoeve van de poortwachtersfunctie.

De KNB heeft de inwerkingtreding van de verordening inzake het gebruik van de WID-scanner tot tweemaal toe moeten uitstellen, teneinde er zeker van te zijn dat notariskantoren een voor de praktijk bruikbare scanner zouden krijgen. De verplichting tot het gebruik van de WID-scanner is opgeschort tot 1 juli 2021. Ondanks het uitstel verliep de introductie van de scanner niet vlekkeloos. Problemen in de firmware van de scanners gaf op veel kantoren problemen. Eind 2021 zijn deze problemen grotendeels opgelost en lijken de scanners goed te werken.

De verdere ontwikkeling van NotarisID is voorzien in twee fasen: gedurende 2019-2020 lag de focus op het opzetten van de structuur, het neerzetten van de organisatie, het verkrijgen van certificering en ingevolge het KPMG-rapport, een goedkeurende verklaring over deze eerste fase. Die fasering werd gevolgd, met 1 juli 2021 als geplande opleverdatum. Uitgangspunt daarbij vormde de inwerkingtreding van de Europese Richtlijn digitalisering oprichting en inschrijving van kapitaalvennootschappen die werd voorzien voor 1 juli 2021. Gedurende 2021 bleek dat afronding van fase 1 naar medio 2022 opschuift. Welkomme bijkomstigheid is dat de inwerkingtreding van de Europese richtlijn eveneens naar medio 2022 is verschoven.

De tweede fase wordt eventueel commercieel. NotarisID zal dan mogelijk worden ingezet voor zaken die niet direct toe rekenen zijn tot de kerntaak van de notaris. Deze commerciële activiteiten kunnen niet vanuit de KNB worden gefinancierd. Hiervoor is en wordt in 2022 onderzocht of het mogelijk is externe financiers en investeerders te interesseren voor NotarisID.

Vanuit innovatie zijn de volgende projecten aangestuurd:

KNB privacy Ecosysteem

Vanaf 2020 zijn er door Innovatie verkenningen gedaan naar componenten ten behoeve van het project DOBV. De brede visie van een Notary Privacy Ecosysteem komt tot uitdrukking in het programma Digitaal Passeren. Inmiddels is een werkende proefopstelling voor roeyementsvolmachten en legalisaties opgeleverd.

Zowel vanuit de overheid als vanuit ketenpartners is aandacht voor Regie op Gegevens: het uitwisselen van, zoveel als mogelijk, gevalideerde en authentieke gegevens onder toezicht én regie van de burger. Dit beleidskader zal haar weg vinden in de Wet Digitale Overheid en afsprakenstelsels (ecosystemen) zoals Zorgeloos Vastgoed. Voor de KNB was dit eind 2020 aanleiding om een onderzoek naar digitale kluizen te starten. Dit onderzoek is in 2021 opgeleverd. Een positieve ontwikkeling is dat ook de wetgeving steeds meer ruimte biedt aan digitale vertrouwensdiensten. Innovatie heeft deze ontwikkelingen ondersteund met een onderzoek naar de opzet en de consequenties van de eIDAS herziening. Bezien vanuit de vertrouwensrol van het notariaat is de toepassing van zogenaamde "digital wallets" en de daarbij behorende attestatie en verificatie van attributen in de komende jaren een belangrijk onderwerp. Bevindingen uit dit onderzoek zijn verwerkt in adviezen die de KNB heeft aangereikt aan de CNUE.

Volgend op de in 2020 op NotarisNet gepubliceerde handleiding voor de beoordeling van digitale ondertekening van koopovereenkomsten is in 2021 gewerkt aan referentiekaders voor geavanceerde en gekwalificeerde digitale handtekeningen. De achtergrond daarvan is dat er geen algemeen geaccepteerde normering voor conformiteitstoetsing van de elektronische handtekening bestaat. De normering zelf dient inhoudelijke eisen aan de ondertekendienst en het gebruikte authenticatiemiddel te omvatten, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de in het kader van eIDAS opgestelde wettelijke regels en ETSI standaarden die zich richten op de nadere invulling van die wettelijke regels. De resultaten hiervan zijn inmiddels opgeleverd. Echter, de marktontwikkelingen rond digitaal ondertekenen en de herziening van de eIDAS wetgeving zijn aanleiding voor een verdiepingsslag die in 2022 zal plaatsvinden.

Samenwerkingsverbanden

KNB participeert in diverse samenwerkingsverbanden. Zo blijft er zicht op nieuwe ontwikkelingen die mogelijk relevant kunnen zijn voor het notariaat. Ook biedt dit mogelijkheden voor de KNB om kennis uit te wisselen en om samen met andere partijen in de praktijk ervaring op te doen.

Vanuit de Dutch Blockchain Coalition heeft de KNB in een gezamenlijk project met de KvK, de Belastingdienst, PWC en ABN Amro onderzocht hoe - specifiek voor ondernemingen - een digital wallet met bevoegdheden vorm zou kunnen krijgen. Dit project loopt door in 2022.

In het samenwerkingsverband met Techruption zijn diverse verkenningen op het gebied van arteficiële intelligentie (AI) en Self Sovereign Identity (SSI) gedaan. Het betrof onder meer de SSI-usecase "Digitale verklaring van Executele", die kan worden gezien als een voorbeeld van de plaatsing van een digitale machtiging, namelijk die van executeur testamentair, in een digital wallet.

Ook de connectie met het Privacy Enhancing Technologies Lab van het Ministerie van J&V is een vruchtbaar platform voor uitwisseling van kennis. J&V heeft vanuit dat platform in samenwerking met TNO een scan ontwikkeld die helpt om nieuwe technologie te duiden, als onderdeel van het innovatieproces. Deze zogenaamde "SELFIE-scan" geeft inzicht in: Social, Ethical, Legal en Fit ('gereedheid' van de organisatie). KNB werd gevraagd een casus in te brengen om deze scan te

beproeven. Dat is gedaan door medewerkers van de drie betrokken organisaties. De casus betrof de digitale verklaring van executele, een SSI-toepassing die KNB met Techruption heeft uitgewerkt.

In september 2021 heeft Eric Jan van Kempen, Directeur Generaal Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, formeel het afsprakenstelsel Zorgeloos Vastgoed 1.0 in ontvangst genomen. In 2022 ligt de focus op verdieping en verbreding daarvan. Het eerder beschikbaar hebben van gevalideerde informatie is één van de aandachtspunten en daarbij komt de toegevoegde waarde van de notaris in beeld. <https://www.zorgeloosvastgoed.nl/de-4-grote-speerpunten-voor-2022/>

Verkenningen en beproevingen

De verwachting is dat ook in het notariaat steeds meer toepassingsmogelijkheden van kunstmatige intelligentie ontstaan. De KNB heeft daarom de Radboud Universiteit gevraagd te onderzoeken wat de kansen en bedreigingen van kunstmatige intelligentie zijn binnen het notariaat. Dit onderzoek loopt door in 2022. Dan zal ook het notariaat actief betrokken worden.

Met het Centre for Actionable Research of Open Universiteit (CAROU) is een project opgezet om de AI-technologie voor emotieherkenning bij Belehrung te beproeven. Via NotarisNet is een oproep aan kantoren gedaan om hieraan deel te nemen, waar enthousiast op is gereageerd. De inrichting van deze proef bleek vanwege de noodzakelijke veiligheidswaarborgen complex en eiste meer tijd dan voorzien. De uitvoering van de proef zal in 2022 starten.

Met het samenwerkingsverband Techruption is gewerkt aan een keuzehulpmiddel voor de toepassing van AI voor gegevensanalyse. Het betreft technologie waarmee partijen analyses kunnen uitvoeren op hun gecombineerde gegevens, waarbij het herleiden tot individuen niet mogelijk is (multiparty computation, (MPC)). Dergelijke technologieën worden onder meer toegepast voor fraudedetectie en zijn vanuit dat perspectief ook voor het notariaat interessant. KNB heeft daarom opdracht gegeven aan de Universiteit Maastricht onderzoek te doen naar de geschiktheid van MPC voor het signaleren van vastgoedfraude.

In 2021 werd door Schluss, KNB, RvIG, de Volksbank, DELA en DaVinci samengewerkt aan een proefopstelling 'Overlijden & nalatenschappen' waarbij subsidie is toegekend vanuit het Innovatiebudget Digitale Overheid 2021 (BZK). Kern daarvan is het gebruik van een kluisconcept dat volledig onder regie van de burger staat. Aan dienstverleners kan toegang worden verleend tot de in de kluis aanwezige informatie en zij kunnen daarin ook zelf informatie plaatsen – mits zij toestemming hebben van de eigenaar van de kluis. Als casus is hiervoor de "Digitale verklaring van Executele" ingebracht. De gedachte is om het afhandelen van de formaliteiten na een overlijden te vereenvoudigen. Bij leven zorgen personen er voor dat hun relevante gegevens in de persoonlijke digitale kluis komen te staan. Vervolgens verlenen zij een vertrouwd persoon na hun overlijden toegang tot hun gegevens. Zo zal dit keteninitiatief van overheid, notariaat, banken en verzekeraars nabestaanden na overlijden van een dierbare gaan ontlasten. Dit project loopt door in 2022.

Gedurende 2021 is een vervolg gegeven aan het project om middels toepassing van AI-technologie doorzoekbaarheid en metadatering het documentbeheer van de KNB te versterken. Dit project loopt door in 2022.

Beeldvorming & advies

In het eerste halfjaar van 2021 zijn er twee innovatielabs in webinar vorm georganiseerd: één over Big Data en Open Data en wat het notariaat daarmee kan. Sprekers afkomstig van het CBS en uit het KNB-project Kwaliteit en Toezicht hebben dit thema beetgepakt. Het tweede lab behandelde kunstmatige intelligentie en de toepassing daarvan bij digitale Belehrung. Dit zou van toegevoegde waarde kunnen zijn voor het digitaal passeerproces waar de KNB aan werkt. Ook het onderwerp "deep fake" en de risico's daarvan kwam uitgebreid aan de orde.

Kwaliteit en Toezicht Notariaat

In 2020 is een start gemaakt met het programma kwaliteit en toezicht. Met dit programma wordt het geïntegreerd kwaliteits- en toezichtmodel gerealiseerd. Uitgangspunt van dit model is dat kwaliteits- en toezichtgegevens centraal worden opgeslagen in een database en dat de betrokkenen (toezichthouder en auditor) op deze wijze snel en eenvoudig bij de opgeslagen gegevens kunnen. De gewenste gegevens worden rechtstreeks en geautomatiseerd uit de notariële softwaresystemen aangeleverd. Voordeel voor de notaris is dat het aanleveren van gegevens aan BFT dan geautomatiseerd gebeurt. Dit ontlast de notaris en bespaart ook kosten. Ander voordeel is dat alle betrokken partijen met dezelfde gegevens aan de slag kunnen en de auditor (kwaliteit) en toezichthouder door de eenduidige gegevens hun werkzaamheden beter op elkaar kunnen afstemmen.

Ketenpartners en Notariële Softwareleveranciers (NSLs)

De samenwerking met de ketenpartners voor het notariaat is in 2021 flink verstevigd. Bij de belangrijkste ketenpartners als de Belastingdienst, de KvK en het Kadaster vindt frequent overleg en afstemming plaats zowel op bestuurlijk niveau, als op tactisch en vakinhoudelijk niveau. Binnen de KNB zelf wordt deze afstemming op gestructureerde wijze voorbereid, zodat alle relevante onderwerpen op de juiste plek worden besproken.

Met alle ketenpartners zijn in 2021 ook wederzijdse afspraken gemaakt over de werk- en handelswijze in geval van een calamiteit of een hack.

Met de notariële softwareleveranciers is ook in 2021 op regelmatige basis overleg geweest. Daarin kwamen onderwerpen aan de orde die als gevolg van wijzigende wet- en regelgeving van belang zijn voor de NSL's alsmede de projecten van zowel de ketenpartners als de KNB. Daar waar het van toegevoegde waarde was hebben ook ketenpartners deelgenomen aan deze vergaderingen om onderwerpen of projecten toe te lichten. Vanwege corona hebben alle overleggen digitaal plaatsgevonden, wat leidde tot een zeer hoge opkomst.

Financieel beleid KNB

Het financiële beleid van de KNB is gebaseerd op een meerjarenbegroting. De financiële rapportages worden maandelijks opgesteld, zodat budgethouders (afdelingshoofden) structureel meer grip op hun begroting krijgen. Er is een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd, waarvan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het bestuur.

Weerstandvermogen

Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar af. Dit komt met name door de investeringen in immateriële vaste activa.

Beleggen

De effecten zijn in beheer bij de ABN-AMRO. Het beleid met betrekking tot het liquiditeitsbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Een nieuw beleggingsstatuut is in januari 2017 opgesteld en tijdens de bestuursvergadering van 2 augustus 2017 vastgesteld. In de bijlage "beleggingsstatuut" zijn de cijfers en een nadere uitleg opgenomen.

Financieel beleid – begroting komend jaar

Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar (2022) bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het ontwikkelen van de digitale akte, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en het beheer van PEC systemen. Daarnaast is rekening gehouden met het aantrekken van een bestuurssecretaris en een jurist, hogere afschrijvingskosten van het nieuwe BRN en hogere kosten voor het datawarehouse. Deze extra uitgaven worden bekostigd door het verlagen van het innovatiebudget en een verhoging van de poortwachterstoelage.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

In de bijlage toelichting WNT is uitvoering gegeven aan de WNT. Alle bestuursleden, de directeur en de leden van de ledenraad worden vermeld voor de bezoldiging en onkostenvergoeding, daar zij worden geclassificeerd als topfunctionaris.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – elf segmenten: **KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds** – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende btw-tarieven. Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018 en 2019 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

De KNB heft een algemene bijdrage (volgens artikel 87 van de Wna) om de kosten te dekken die samenhangen met de uitoefening van haar ordetaken ten behoeve van alle leden. Deze bijdrage wordt ingezet voor het KNB Bureau. De KNB levert ook diensten aan leden, kantoren of derden. Deze diensten en producten genereren hun eigen inkomsten door middel van abonnementen of een tarief per afgenomen product of dienst. Een overzicht van alle actuele prijzen en tarieven staat in de bijlage.

Overkoepelende diensten

In de begroting zijn de overkoepelende diensten terug te vinden onder 'overige bedrijfskosten'. Zij bestaan ter ondersteuning van alle activiteiten van de KNB. Hiertoe worden de afdelingen directie, financiën en administratie, personeel en organisatie en ICT gerekend. Deze afdelingen verrichten overkoepelende werkzaamheden ten behoeve van het hele notariaat en de hele KNB. De kosten worden op basis van het aantal medewerkers per afdeling of dienst toegerekend. De rente opbrengsten worden tot en met boekjaar 2020 – op basis van de hoogte van de reserves aan het begin van het boekjaar – toegerekend aan de segmenten. Vanaf boekjaar 2021 wordt het financieringsresultaat niet meer toegerekend aan de segmenten, maar als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd. De resultaten van de segmenten worden hiermee niet meer sterk

beïnvloed door de sterke fluctuaties in het financieringsresultaat en zijn beter vergelijkbaar in de tijd.

Directie

De directie van de KNB is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid door het KNB bureau en geeft daar leiding aan. Zij onderhoudt daarbij externe relaties, geeft invulling aan belangenbehartiging en vertegenwoordigt de KNB en het notariaat bij externe stakeholders. De directie maakt afspraken inzake verzekeringen (waaronder beroepsaansprakelijkheid), de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat en onderhoudt relaties met banken ten behoeve van het hele notariaat. Onder de directie valt tevens de verenigingsmanager. De verenigingsmanager is aangesteld als linking pin tussen de besturen van de specialistenverenigingen en het bestuur en uitvoerende afdelingen van de KNB. Doel is gezamenlijk optrekken als notariaat en naar buiten toe waar mogelijk één stem laten horen. De specialistenverenigingen betalen een vergoeding voor de werkzaamheden die KNB-medewerkers voor de verenigingen verrichten.

Financiën en administratie

De afdeling financiën zet het financiële beleid behorend bij de gekozen koers uit en administreert alle financiële stromen van de KNB. Zij volgt rentetarieven op deposito's en andere renterekeningen en brengt maandelijks financiële rapportages uit. De verkoopfacturen worden digitaal verstuurd, de administratie wordt in Exact Online bijgehouden en de inkoopfacturen worden via Basecone goedgekeurd en digitaal aangeleverd. De afdeling verzorgt tevens de financiële administraties van de Stichting ECH, de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, de commissie Toegang Notariaat, Stichting Digitale Rechtszekerheid, het Centraal Digitaal Repertorium en aanvullende projecten en verschillende specialistenverenigingen. Vanaf 2020 is hier de Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat en de Stichting Nobilex bij gekomen.

Personeel en organisatie

Onder deze afdeling vallen alle zaken aangaande personeel, huisvesting, facilitaire dienst en inventaris. Loket wordt gebruikt voor de personeels- en salarisadministratie en de salarisadministratie ondergebracht bij Grant Thornton. Het secretariaat heeft de kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe notariële leden georganiseerd.

Automatisering

Professionalisering rollen en werkwijzen

Ook in 2021 is het professionaliseringstraject verder doorgevoerd samen met de informatiseringspartners. Voor de KNB betekent dit steeds meer regie, overzicht en grip op processen, informatie en resultaten.

Modernisering architectuur PEC

In 2021 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de verschillende (verwijs)registers slim, efficiënt en veilig gebruik kunnen maken van gemeenschappelijke componenten. Bijkomend voordeel van een generieke opzet van deze componenten is dat nieuwe registers hier ook gebruik van kunnen maken. Verder is er in 2021 de kennisgroep architectuur, samengesteld uit architecten van KNB en haar partners (Davinci, Avisi, BrixCRM en Alten) verder opgezet waardoor projectoverstijgende issues kunnen worden behandeld en met architectuurbeleid en -richtlijnen kunnen worden ondersteund. Ook is er gestart met de doorontwikkeling van de taxonomie en de daaraan gekoppelde informatiemodellen als basis voor de gegevensvastlegging van interne (PEC-)systemen, maar ook voor ontsluiting van de informatievoorziening op het nieuw PEI-platform, en koppelvlakken met ketenpartners zoals BFT, Belastingdienst, KvK en de notariële

softwareleveranciers. In dat kader is ook de API strategie opgesteld (hoe koppelen we met partners op een moderne en gestandaardiseerde wijze) en met de notariële softwareleveranciers afgestemd.

Informatiebeveiliging

In 2021 is zonneklaar geworden dat ook het notariaat getroffen kan worden door cybercrime. Om de kans dat dit direct gebeurt te verkleinen zijn ook in 2021 voorbeeldmaatregelen op NotarisNet gepubliceerd. Bovendien is aan het eind van het jaar een speciaal telefoonnummer bekend gemaakt waar kantoren zich kunnen melden indien zij vermoeden of weten dat zij slachtoffer zijn van een hack. Gedurende het jaar is bovendien verder gewerkt aan de beveiliging zowel binnen de KNB als op het PEC. In 2022 zal verder aangedrongen worden op goede beveiliging bij de kantoren zelf en zal hiervoor zo veel mogelijk informatie aangeleverd worden.

KNB Bureau

Op de begroting van het KNB Bureau vindt u posten, zoals het bestuur, de ledenraad, het ordesecretariaat, de algemene ledenvergadering (ALV) en het jaarcongres, vertegenwoordiging in het buitenland en alle commissies, kandidatenzaken, declaratiegeschillen, klachtenafhandeling en praktijkondersteuning, de Notaristelefoon en corporate communicatie.

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2021 is positief € 435.965. De begroting ging uit van een positief resultaat van € 296.990. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage, de niet bestede kosten van een auditor en SRD, lagere kosten ledenraad, lagere kosten onderzoeken, lagere kosten public affairs, lagere kosten issuegroepen en de lagere overhead kosten. Daar tegenover staan de hogere kosten van werving, het congres, inhuur voor futurepro(of), hogere kosten pensioenkamer en hogere kosten buitenland. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2021 € 52.785.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding (O&K in de begroting)

Alle leden van de KNB hebben een permanente educatieverplichting. In ieder tijdvak, dat bestaat uit twee kalenderjaren, moeten de leden veertig opleidingspunten halen. Het team Cursussen & Congressen voert de PE-administratie voor de leden en ontwikkelt en organiseert cursussen, congressen en bijeenkomsten, gericht op notariële thema's.

Vanwege corona organiseert de KNB sinds 2020 ook onlinebijeenkomsten; niet alleen voor cursussen, maar ook voor grotere bijeenkomsten zoals de ALV en het jaarcongres. Vooral voor bijeenkomsten waar kennisoverdracht centraal staat zijn onlinebijeenkomsten niet meer weg te denken uit het aanbod. Leden geven voor die bijeenkomsten steeds vaker de voorkeur aan onlinebijeenkomsten. Het team cursussen en congressen organiseert daarnaast ook cursussen en congressen voor de Vereniging voor Notariële Registergoederen Specialisten (NRS), de Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN), de Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat (VON) en de Vereniging IT-Notaris.

Voor de vaardigheidscursussen is de KNB eind 2015 een samenwerking aangegaan met het opleidingsbureau Dialogue. Zij bieden sinds begin 2016 onder de noemer Notaris 2.0 Academy deze trainingen aan. Dit aanbod is in 2021 aangepast als gevolg van het futurepro(of)-traject.

Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2021 was het tweede jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2021 af met een positief resultaat van € 18.994.

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)

Onder de kop "Automatisering" en de kop "Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT" zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2021 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen VIS en BRP, de poortwachterstoelage, kvk inlogfederatie, geen afschrijvingskosten DOBV, lagere hosting en beheerkosten DOBV, lagere kosten innovatie en de lagere overhead kosten. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS het niet activeren van de projectkosten DOBV, niet begrote kosten IAM, niet begrote kosten doorontwikkeling DOBV, niet begrote kosten digitaal protocol, hogere kosten futurepro(o)f en hogere kosten digitale akte.

Per saldo heeft I&P een negatief resultaat van € 2.308.302 behaald. Begroot was een negatief resultaat van € 1.749.487.

De poortwachterstoelage wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2021 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID.

Uitgeverij

Onder het segment uitgeverij vallen publicaties zoals WPNR, aandeelhoudersregisters en de brochures. Door de lagere overhead kosten is het segment uitgeverij positiever uitgekomen dan begroot.

Rechtsvragen

De afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. Door de hogere advieskosten met hiertegenover het later invullen van een vacature en de lagere overhead kosten is de afdeling negatiever uitgekomen dan begroot.

Public Relations en lobby

De KNB verricht structurele communicatie- en lobbyactiviteiten die uit de algemene bijdrage worden betaald. De bijdrage uit het PR-budget kan worden besteed aan bijvoorbeeld campagnes en publieksvoorlichting, die de kernwaarden en het maatschappelijk belang van het beroep over het voetlicht brengen. Doel is het vergroten van het bewustzijn rondom relevantie en betekenis van het notariaat in onze maatschappij en in ons dagelijks leven. In het boekjaar 2021 is het bedrag besteed aan de reclamecampagne 'Hé notaris, vertaal 's'. De KNB won daarmee in 2021 opnieuw een reclameprijs. Eerder won de KNB een gouden Grand Prix Content Marketing-bekroning voor de reclamecampagne '#NotarisTaalZonderOmhaal'. In 2022 staan de campagnes ondermeer in het teken van de futurepro(o)f. Naast campagnes zorgt de KNB ook voor een structurele aanwezigheid op verschillende sociale media (Facebook, Instagram, Youtube, LinkedIn) met specifiek op de doelgroep gerichte filmpjes en andere communicatie-uitingen over notariële dienstverlening.

Misschien wel het belangrijkste lobbydossier voor het notariaat was de Europese richtlijn die de digitale oprichting van een vennootschap mogelijk moet maken. Deze richtlijn trad op 1 augustus 2021 in werking. Hoewel de KNB technisch gereed was voor deze invoering vroeg de Nederlandse

regering uitstel van de juridische vertaling in nationale wetgeving. Die wordt in de tweede helft van 2022 afgerond. Vooral de keuze van de minister voor Rechtszekerheid om de notaris een formele positie te geven bij die digitale oprichting stemt tot tevredenheid. Daarnaast organiseert de KNB veel activiteiten over de poortwachtersrol van de notaris en fraudepreventie. In 2021 voerde de KNB tevens het verplichte gebruik van een zogenoemde WID-scanner in. Hiermee kan de notaris identiteitsmiddelen controleren op echtheid om zodoende identiteitsfraude te voorkomen.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)

Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is bijna gelijk aan vorig jaar. Er zijn in dit boekjaar 197.508 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2016 verlaagd naar € 6,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen, een niet uitgevoerd project en de lagere overhead kosten. Per saldo heeft het CLTR een winst van € 509.497 gemaakt.

Overige ondersteunende diensten

Centraal Testamentenregister (CTR)

Sinds 1 januari 2007 wordt het beheer en de exploitatie van het CTR uitgevoerd door de KNB. Hiervoor is een convenant gesloten tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KNB. Eerder lag de uitvoering van het CTR bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van deze overgang is om te komen tot een substantiële kostenbesparing en een kwaliteitsverbetering. Een deel van de bestemmingsreserve van het CTR (€ 500.000) is bestemd voor het bouwen van het portaal voor Hammerstein. Hiervoor is een aparte bestemmingsreserve "Hammerstein portaal" aangemaakt. Deze reserve zal, gelijk met de afschrijvingstermijn van 8,5 jaar voor het Hammerstein portaal, worden afgebouwd naar nul. Het CTR is sinds mei 2012 aangesloten op het Europese netwerk van testamentenregisters. Door deze aansluiting kunnen notarissen in andere Europese landen digitaal inlichtingenverzoeken doen bij het CTR en vice versa. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten per 1 januari 2017 het tarief van het CTR te verlagen naar € 5,50. Het CTR teert hiermee geleidelijk in op haar reserve. Door hogere inschrijvingen en de lagere overhead kosten en het hogere financieringsresultaat heeft het CTR een lager negatief resultaat dan begroot.

Onderzoek- en ontwikkelingsfonds

De bestemmingsreserve is bedoeld om kosten die samenhangen met de ontwikkeling van (nieuwe) notariële diensten te financieren. Dit jaar zijn er geen onderzoeken geweest.

Ondersteuningsfonds

In 2021 is er geen beroep gedaan op het ondersteuningsfonds.

Hammerstein portaal

De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal. De reserve wordt gelijktijdig met de afschrijvingen van het portaal uitgeput en loopt tot en met 2021.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak

Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekeraar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2021 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door de lagere overheadkosten en het hogere aantal notarissen is het resultaat € 131.003 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.057.976.

Verzekeringen – arbeidsongeschiktheid en zorg – en schadeverzekeringen

Om inkoopkortingen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de zorg- en schadeverzekeringen te bedingen, heeft de KNB mantelovereenkomsten afgesloten met Movir, OHRA en De Goudse. De leden en de kantoormedewerkers kunnen hierdoor korting krijgen op deze verzekeringen.

Verbonden partijen

Stichting ECH (zeggenschap 50% KNB, 25% Rabobank en 25% Raad van Advies)

Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2021 gevormd door 4 bestuurders, waarvan 2 door KNB benoemd, één door Rabobank Nederland en één door Nationale Nederlanden.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB

Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat

Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: 3 leden op basis van voordracht door de KNB, 2 leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, 1 lid vanuit de gepensioneerden en 2 leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal

Het bestuur van de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) wordt gevormd door een aantal leden van de KNB en een extern lid. De stichting opereert onafhankelijk van de KNB en scheidt de randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven zouden moeten voldoen.

Stichting Nobilex

Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners. Nobilex Automatisering B.V. ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren. Om de financiering rond te krijgen heeft de KNB zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 borg gesteld tot een maximum van € 4,7 miljoen aan hoofdsommen. De KNB ontvangt over dit bedrag een borgstellingsprovisie van 3,8%. In 2020 is de borgstelling verhoogd naar € 6.130.000.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

De inkomsten in 2021 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat.

Het onderzoek naar de verdeelsleutel van de kosten van toezicht heeft in 2021 plaats gevonden. Het ministerie van J&V heeft een keuze gemaakt voor de nieuwe verdeelsleutel en deze gehanteerd bij de doorbelasting van de kosten van toezicht voor 2021. De KNB kan zich vinden in de nieuwe verdeelsleutel, maar heeft bezwaar aangetekend tegen de onjuiste toepassing. De heffing van de akte in 2022 blijft gelijk aan de heffing in 2018.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten inzake het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren. In het boekjaar 2021 is deze reserve afgenomen met name vanwege de hogere kosten voor DOBV, het ontwikkelen van een digitale akte en activiteiten voor futurepro(o)f. In de begroting van 2022 en 2023 worden de projecten gefinancierd uit deze reserve. Zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 19 blijkt, wordt er komende jaren fors geïnvesteerd in ICT & Procesoptimalisatie. De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren. De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, daar de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Vanaf 2021 zal deze reserve worden gebruikt voor de kwaliteitsverbetering van het notariaat. De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen. De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.

Vanwege de omvangrijke ICT-systemen is een groot weerstandsvermogen noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen.

Den Haag, 22 april 2022

Het bestuur bestaande uit:

mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)
mr. M. Schoonhoven
mr. B.L.W.P. Versteeg

Begroting 2023 en voorstel bijdrage

	werkelijk 2021	werkelijk 2020	begroting 2021	aangepaste begroting 2022	begroting 2023
Baten	18.489.791	18.829.108	15.685.863	20.958.071	22.288.283
Directe kosten	12.803.712	10.139.152	10.100.713	14.078.042	15.913.163
Bruto marge	5.686.079	8.689.956	5.585.150	6.880.029	6.375.120
Personeelskosten	4.389.820	4.257.219	4.283.392	4.979.656	4.678.800
Afschrijvingskosten	448.890	807.313	593.489	956.657	1.005.120
Overige bedrijfskosten	2.259.359	1.677.732	2.584.671	2.773.301	2.732.601
Totaal overige kosten	7.098.069	6.742.264	7.461.552	8.709.614	8.416.521
Financiële baten en lasten	860.586	241.245	41.852	48.550	48.550
Bijzondere bate	0	0			
Exploitatiesaldo voor belasting	-551.404	2.188.937	-1.834.550	-1.781.035	-1.992.851
Vennootschapsbelasting	0	14.018	0	0	0
Exploitatiesaldo na belasting	(551.404)	2.202.955	(1.834.550)	(1.781.035)	(1.992.851)

In verband met de economische omstandigheden en voortschrijdend inzicht is de begroting 2022 in december 2021 aangepast. Dit betreft met name de kosten van personeel en ict projecten.

Op de volgende bladzijde treft u de gesegmenteerde begrotingen aan en daarna een overzicht voorstel bijdragen januari tot en met december 2023.

Een begroting is een zo goed mogelijke meetlat voor de toekomst, maar hoe verder de toekomst hoe onzuiverder de cijfers. De begroting geeft een beeld waar de KNB naar toe gaat.

Begroting 2022 en begroting 2023

<u>aangepaste begroting 2022</u>	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H _i portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.620.000	398.900	12.379.571	498.614	455.975	2.007.500		460.011	1.137.500		0	20.958.071
Directe kosten	154.000	10.819.957	149.600	81.000	1.816.312			112.216	944.957		0	14.078.042
Bruto marge	3.620.000	244.900	1.559.614	349.014	374.975	191.188	0	347.795	192.543		0	6.880.029
Personeelskosten	1.303.645	179.766	1.763.589	230.763	245.348	283.928		176.442	41.715			4.225.196
Toegerekende perskfst	208.790	44.156	308.712	42.252	42.633	67.567		30.833	9.517			754.460
Afschrijvingskosten	13.750	52.500				312.569			40.000			418.819
Toegerekende afschrkfst	148.848	31.470	220.093	30.107	30.367	48.145		21.996	6.813			537.838
Overige bedrijfskosten	2.279.350	39.979	279.431	38.262	38.618	61.182		27.894	8.584			2.773.301
Totaal overige kosten	3.940.633	309.121	2.624.325	341.384	356.966	773.391	0	257.165	106.629		0	8.709.614
Financiële baten en lasten	14.131	140	8.578	1.667	496	13.744		1.130	7.195		802	48.550
Exploitatiesaldo voor vpb	-306.502	-64.081	-1.056.133	9.297	18.505	-568.459	0	91.760	93.109		802	-1.781.035

PM

<u>begroting 2023</u>	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H _i portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.795.938	408.900	13.513.260	494.182	465.095	2.007.500		465.908	1.137.500		0	22.288.283
Directe kosten	151.910	12.707.457	144.820	81.000	1.774.930			112.216	940.830		0	15.913.163
Bruto marge	3.795.938	256.990	805.803	349.362	384.095	232.570	0	353.692	196.670		0	6.375.120
Personeelskosten	1.238.845	183.259	1.555.511	235.304	250.128	288.829		179.874	42.525			3.974.275
Toegerekende perskfst	194.971	41.233	288.280	39.455	39.811	63.095		28.793	8.887			704.525
Afschrijvingskosten	15.000	105.000				215.975			80.000			415.975
Toegerekende afschrkfst	163.047	34.472	241.088	32.979	33.263	52.738		24.095	7.463			589.145
Overige bedrijfskosten	2.227.451	40.886	285.764	39.131	39.496	62.571		28.525	8.777			2.732.601
Totaal overige kosten	3.824.314	314.850	2.475.643	346.869	362.698	683.208	0	261.287	147.652		0	8.416.521
Financiële baten en lasten	14.131	140	8.578	1.667	496	13.744		1.130	7.195		802	48.550
Exploitatiesaldo voor vpb	-14.245	-57.720	-1.661.262	4.160	21.893	-436.894	0	93.535	56.213		802	-1.992.851

PM

Overzicht voorstel bijdragen 2023

In dit overzicht wordt een voorstel gedaan voor de bijdragen van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Vanwege de hoge inflatie wordt voorgesteld alle bijdragen te indexeren met 7% of te indexeren met de CPI per oktober 2022. (In 2006/2007 zijn de bijdragen voor het laatst geïndexeerd). Daarnaast wordt voorgesteld de bijdrage opdrachtgeverschap te verhogen naar € 75 per lid, zodat deze weer kostendekkend is. De bijdrage bestuursorganen is bedoeld voor de forfaitaire vergoeding voor ringbestuurders.

Onderstaand volgt een specificatie van de bijdragen per bijdragecategorie.

	2023 7% indexatie voorstel	2023 CPI indexatie voorstel	2022 vastgesteld
A. Notarissen			
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.327,25	PM	2.175
Bijdrage public relations (excl. BTW)	267,50	PM	250
Bijdrage bestuursorganen	112,35	PM	105
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	0	0
Bijdrage I&P	770,40	PM	720
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	3.552,50	PM	3.290
AA. Toegevoegd notarissen			
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.327,25	PM	2.175
Bijdrage bestuursorganen	0	0	0
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	0	0
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	2.402,25	PM	2.215
B. Kandidaat-notarissen in de maatschap*			
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.327,25	PM	2.175
Bijdrage public relations (excl. BTW)	267,50	PM	250
Bijdrage bestuursorganen	112,35	PM	105
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	0	0
Bijdrage I&P	770,40	PM	720
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	3.552,40	PM	3.290

	2023 7% indexatie voorstel	2023 CPI indexatie voorstel	2022 vastgesteld
C. Kandidaat-notarissen (> 6 jr.)	828,18	PM	774
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	903,18	PM	814
D. Kandidaat-notarissen (> 3 jr.)	322,07	PM	301
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	397,07	PM	341
E. Kandidaat-notarissen (< 3 jr.)	196,88	PM	184
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>75,00</u>	<u>75,00</u>	<u>40</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	271,88	PM	224

*c.q. kandidaat-notarissen die ondernemingsrisico lopen

Verslag van de commissie van advies van de ledenraad KNB

Aanwezigen: mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB

de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester)

de heer M. Rib, lid ledenraad en voorzitter commissie van advies

de heer M. Robbers, lid commissie van advies

de heer F. Volders, lid commissie van advies

Overige: de heer H. A. Edeler, bestuurssecretaris KNB

mevrouw J. K. Roos, secretaris ledenraad & commissie van advies

Datum: Woensdag 13 april 2022

Locatie: digitale vergadering via Teams

Op uitnodiging van het bestuur van de KNB is de commissie van advies bijeengekomen om toelichting te krijgen op de volgende conceptstukken. Ten behoeve de Ledenraad rapporteert de commissie van advies als volgt:

1. Financieel jaarverslag en jaarrekening KNB ordejaar 2021 en toelichting

Tijdens de vergadering is door mevrouw Van Wensveen het financieel verslag en de jaarrekening van de KNB uitgebreid toegelicht. De leden van de commissie van advies werden uitgenodigd hun vragen te stellen.

Er kan worden geconcludeerd dat de stukken een goed inzicht geven in de baten en lasten van de KNB over het boekjaar 2021 en het vermogen van de KNB. Ook worden de toekomstige ontwikkeling van het vermogen en de te verwachten baten en lasten voor boekjaar 2022 toegelicht.

Op advies van de accountant zijn de koersresultaten als aparte post opgenomen en niet meer verdeeld over de segmenten. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de daadwerkelijke resultaten van de afdelingen.

Gedurende de bespreking zijn veel onderwerpen aan de orde geweest die de commissie graag wil delen met de ledenraad, zoals onder andere:

- a. het negatieve resultaat ten bedrage van EUR 551.404 over het boekjaar 2021. Naast het positieve koersresultaat hebben onder andere de hogere aantallen verkopen VIS en BRP en meer inschrijvingen in het CTR en CLTR dan verwacht, geleid tot een positief effect op de resultaten. Hiertegenover staan echter niet-begrote kosten voor het digitaal protocol en IAM en hogere kosten voor onder andere digitale akte, future pro(o)f en VIS. Tevens heeft de accountant aangegeven dat tegenover het gebruik, dus niet de bouw van het infrastructuur, van DOBV geen inkomsten staan, dus dat de kosten niet kunnen worden geactiveerd.

- b. het negatieve resultaat op gebied van ICT was wel begroot, maar voor een kleiner bedrag. Dit wordt met name veroorzaakt doordat DOBV niet kan worden afgeschreven. Alle activiteiten en programma's zijn opgenomen in de aangepaste begroting voor 2022. Het traject om de begroting aan te passen gaat langzamer dan de ontwikkelingen. Het bestuur heeft in 2021 met de ledenraad regelmatig gesproken over het vrijmaken van geld indien ontwikkelingen daarom vroegen.
- c. desgevraagd wordt toegelicht dat de borgstelling voor Nobilex Automatisering B.V onder ICT en Procesoptimalisatie (I&P) is gepresenteerd als ICT-project. Hoewel het een vaststaand bedrag is en geen belegging, is er een risico aanwezig dat de borg niet wordt terugbetaald. Met de accountant wordt overlegd of hiervoor niet ook een aparte post dient te worden opgezet die buiten de programmaresultaten valt.
- d. vanwege toenemende inflatie hebben leveranciers aangegeven prijsstijgingen te verwachten van ten minste 7%. Aan de ALV wordt derhalve voor 2023 een verhoging van de ledenbijdrage van 7% voorgesteld. In de begroting van 2023 is zowel bij de kosten als bij de ledenbijdrage rekening gehouden met een stijging van 2%. In de aangepaste begroting, die in het vierde kwartaal van 2022 met het bestuur wordt gedeeld, wordt de extra verhoging zichtbaar.
- e. er is opgemerkt dat de algemene reserve van de KNB voldoende ruimte lijkt te bieden om een deel van de kostenstijging op te vangen. Het is echter niet inzichtelijk welk weerstandsvermogen de KNB nodig heeft om de continuïteit te waarborgen. Er wordt verzocht om een onderbouwing van de benodigde reserves door middel van inzicht in de risico's, om op deze wijze te kunnen bepalen welke stijging moet worden doorberekend via een verhoging van de ledenbijdrage.

De commissie van advies van de ledenraad is tevreden met de duidelijke toelichtingen en de wijze van begroten voor 2023. De commissie kan zich vinden in het verslag en de jaarrekening over het boekjaar 2021 inclusief de begroting en adviseert de ledenraad deze met een positief advies aan de algemene vergadering voor te leggen.

De commissie dankt mevrouw Van Wensveen alsmede de penningmeester voor hun inzet en inspanningen.

JAARREKENING

2021

Balans per 31 december 2021
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
I Vaste activa		
Immateriële vaste activa	6.140.772	3.254.370
Materiële vaste activa	161.096	258.857
	<hr/>	<hr/>
	6.301.868	3.513.227
II Vlottende activa		
Vorraden	69.611	63.522
Vorderingen en overlopende activa	6.154.221	5.269.799
Effecten	7.712.831	7.267.076
Liquide middelen	6.140.883	9.516.812
	<hr/>	<hr/>
	20.077.547	22.117.209
III Kortlopende schulden en overlopende passiva	6.775.235	5.605.856
Werkkapitaal	<hr/>	<hr/>
	13.302.312	16.511.353
	<hr/>	<hr/>
	19.604.180	20.024.581
IV Eigen Vermogen	<hr/>	<hr/>
Algemene reserves	12.765.926	13.103.082
Bestemmingsreserves	6.838.254	6.921.500
	<hr/>	<hr/>
Eigen vermogen	19.604.180	20.024.581
Eigen vermogen	<hr/>	<hr/>
	19.604.180	20.024.581
	<hr/>	<hr/>

Rekening van baten en lasten

	werkelijk 2021	werkelijk 2020	begroting 2021
2 Baten	18.489.791	18.829.108	15.685.863
3 Directe kosten	12.803.712	10.139.152	10.100.713
Bruto marge	5.686.079	8.689.956	5.585.150
4 Personeelskosten	4.389.820	4.257.219	4.283.392
5 Afschrijvingskosten	448.890	807.313	593.489
6 Overige bedrijfskosten	2.259.359	1.677.732	2.584.671
Totaal overige kosten	7.098.069	6.742.264	7.461.552
7 Financiële baten en lasten	860.586	241.245	41.852
Bijzondere bate	0	0	
Exploitatiesaldo voor belasting	(551.404)	2.188.936	(1.834.550)
8 Vennootschapsbelasting	0	14.018	0
Exploitatiesaldo na belasting	(551.404)	2.202.954	(1.834.550)

Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Bedrijfsresultaat	-1.411.990	1.947.691
Resultaat bestemmingsreserve verzekeringen	131.003	-217.554
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen exclusief verzekeringen en svf	493.514	889.737
- veranderingen in werkkapitaal		
. Mutatie debiteuren	133.975	8.297
. Mutatie te ontvangen rente	-3.345	13.679
. Mutatie overlopende passiva	394.687	-5.313
. Mutatie voorzieningen	0	0
. Mutatie aan- en verkopen effecten	390.855	-243.284
. Mutatie voorraden	-6.089	-4.318
. Mutatie crediteuren	1.102.676	-46.203
. Mutatie overige vorderingen	-110.619	179.005
. Mutatie overlopende activa	-385.801	100.333
. Mutatie overige schulden	-337.532	375.720
. Mutatie belastingen en sociale premies	-509.084	343.709
	<u>669.722</u>	<u>721.633</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-117.751	3.341.508
Betaalde respectievelijk ontvangen interest	23.976	36.470
Vennootschapsbelasting	0	14.018
	<u>23.976</u>	<u>50.488</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	-93.775	3.391.996
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	-3.248.937	-2.313.970
Investerings in materiële vaste activa	-33.217	-223.080
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.282.155	-2.537.051
Netto kasstroom	-3.375.929	854.945
Mutatie geldmiddelen	-3.375.929	854.945
Verschil	0	0
Liquide middelen 31.12.2019		8.661.867
Liquide middelen 31.12.2020	9.516.812	9.516.812
Liquide middelen 31.12.2021	6.140.883	
Mutatie geldmiddelen	-3.375.929	854.945

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen. KNB is gevestigd te Den Haag en ingeschreven in de KvK onder nummer 50179705.

Waarderingsgrondslagen

Alle activa en passiva zijn nominaal gewaardeerd, tenzij anders vermeld. De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijzen, verminderd met afschrijvingen die tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur van de desbetreffende activa.

Aanschaffingen voor een lager bedrag dan € 2.500 per project worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Waarderingsverschillen als gevolg van koersfluctuaties van effecten worden verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Bij verkoop van effecten gerealiseerde koersverschillen worden eveneens verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Vanwege de sterke koersfluctuaties wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor dubieuze vorderingen.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De jaarlijks verschuldigde bijdragen voor de pensioenregelingen (middelloon en beschikbare premieregeling) worden rechtstreeks in de rekening van baten en lasten verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen. De overrente wordt geboekt op basis van het kasstelsel.

Jubileumuitkeringen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar van uitkering.

De premies voor de collectieve verzekeringen worden omgeslagen over de notarisleden en tekorten of overschotten worden rechtstreeks via de balans onttrokken c.q. toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzekeringen.

De baten en lasten worden tot uitdrukking gebracht in het jaar waarop zij betrekking hebben, met dien verstande dat mogelijke verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.

Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op basis hiervan de aangiften ingediend. De belastingdienst heeft de aangiften ongewijzigd overgenomen.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van de KNB is uitsluitend bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en draagt, in samenhang met de balans en rekening van baten en lasten, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de beroepsorganisatie, alsmede in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat.

Het bedrijfsresultaat wordt aangepast voor:

- 1) Posten van de rekening van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.
- 2) Mutaties in voorzieningen, overlopende posten, voorraden, handelsdebiteuren en handelscrediteuren.
- 3) Posten van de rekening van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet beschouwd worden als behorend tot de operationele activiteiten.
- 4) De effecten worden niet beschouwd als zeer liquide activa en zijn daarom niet meegenomen in het saldo geldmiddelen.

Toelichting op de balans

I Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa (software) was als volgt:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	3.254.370	1.693.738
Investerings in software	3.248.937	2.313.970
	<hr/>	<hr/>
Afschrijvingen	6.503.308 -362.536	4.007.708 -753.338
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 6.140.772	<hr/> 3.254.370

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	258.857	172.176
Investerings in computers	33.217	223.080
	<hr/>	<hr/>
Afschrijvingen	292.074 -130.979	395.256 -136.399
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 161.096	<hr/> 258.857

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

II Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Onder deze post zijn begrepen:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Debiteuren	299.211	433.186
Te ontvangen rente	17.338	13.993
Belastingen en sociale premies	806.037	287.406
Overige vorderingen	4.454.046	4.343.427
Overlopende activa	577.588	191.787
	<hr/> 6.154.220	<hr/> 5.269.798

Effecten	Verkrijgings-	Koers-	Aan-verkopen	Aan-verkopen	koersresultaten		Verkrijgings-	Koers-
	waarde	waarde	verkrijgings-	tegen beurs-	door	door	waarde	waarde
	31-12-2020	31-12-2020	waarde	waarde	verkoop	waardering	31-12-2021	31-12-2021
Obligaties	3.678.182	3.777.870	54.243	23.119	31.124	-142.793	3.732.425	3.689.320
Aandelen	2.436.052	3.489.206	-141.775	-412.327	270.850	675.782	2.294.277	4.023.511
Totaal boekjaar 2021	6.114.234	7.267.076	-87.532	-389.207	301.973	532.989	6.026.702	7.712.831
Totaal boekjaar 2020	6.096.527	6.819.025	17.707	253.066	132.442	62.543	6.114.234	7.267.076

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABN-AMRO Effectenbewaarbedrijf N.V. te 's-Gravenhage. De effectenportefeuille is verpand aan ABN-AMRO Bank NV als zekerheid voor de afgegeven borg.

Liquide middelen

	2021	2020
Kas-, bank- en giroaldi	6.140.883	9.516.812
	<u>6.140.883</u>	<u>9.516.812</u>

De rentevergoeding op de spaarrekening bedraagt tussen 0% en - 0,50% en op de vermogensspaarrekening 0,00%. Een bedrag van € 1.000.000 staat op deposito's. Jaarlijks per 29 augustus, per 13 december en per 9 maart vervalt € 100.000. De vervaldata liggen tussen 9 maart 2022 en 29 augustus 2025.

III Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post zijn begrepen:	2021	2020
Crediteuren	4.910.851	3.808.175
Belastingen en sociale premies	239.762	230.215
Overige schulden en te betalen kosten	1.211.339	1.548.871
Overlopende passiva	413.283	18.596
	<u>6.775.235</u>	<u>5.605.856</u>

Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018 en 2019 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

V Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	2021	2020
<i>Meerjarige financiële verplichtingen</i>		
De verplichtingen uit hoofde van huurcontracten bedragen	774.607	1.049.633
Deze verplichtingen hebben een resterende looptijd van 3 jaar en 6 maanden.		
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor hosting en beheer van het PEC platform.	3.144.459	2.350.715
KNB heeft de verplichting vanuit de poortwachterstoelag IDNH in 2021 maandelijks € 600.000 te betalen. De verwachting is dat er in 2022 € 7.200.000 zal worden betaald. Per 1 juli 2022 wordt een beslissing genomen over het verder ontwikkelen van NotarisID en kan het maandbedrag naar boven of beneden worden bijgesteld.	7.200.000	7.200.000

Voorwaardelijke financiële verplichting

KNB heeft zich borg gesteld jegens Nobilex Automatisering B.V. tot een maximum van € 6.130.000.

IV Eigen Vermogen	Algemene reserves						
	2020 saldo 31-12-19	2020 res bestemming	2020 directe mutatie	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2021 saldo 31-12-21
KNB bureau	3.877.182	940.462		4.817.643	435.965		5.253.608
Onderwijs en Kandidatenzaken	131.526	-75.853		55.674	18.994		74.667
Kwaliteitstoetsing	735.767	0		735.767	0		735.767
ICT & Procesoptimalisatie	2.684.115	686.138		3.370.253	-2.308.302		1.061.951
Uitgeverij	659.030	-3.481		655.549	22.931		678.480
Rechtsvragen	192.509	3.348		195.858	-6.457		189.400
Public Relations	361.227	83.581		444.808	129.631		574.439
CLTR	2.265.290	562.241		2.827.531	509.497		3.337.028
Subtotaal Algemene reserves	10.906.645	2.196.437	0	13.103.082	-1.197.741	0	11.905.341
Financieringsresultaat					860.586		860.586
Totaal Algemene reserves					-337.156	0	12.765.926
Bestemmingsreserves	2020 saldo 31-12-19	2020 res bestemming	2020 directe mutatie	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2021 saldo 31-12-21
CTR	5.337.249	63.737		5.400.986	-199.543		5.201.443
Hammerstein portaal	73.529	-58.824		14.706	-14.706		0
Verzekeringen	1.144.526		-217.554	926.972		131.003	1.057.976
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	258.904	3.972		262.876	0		262.876
Ondersteuningsfonds	318.326	-2.367		315.960	0		315.960
Totaal Bestemmingsreserves	7.132.535	6.518	-217.554	6.921.500	-214.249	131.003	6.838.254
Totaal Eigen vermogen	18.039.180	2.202.955	-217.554	20.024.581	-551.404	131.003	19.604.180

De bestemmingsreserve CTR is bedoeld om toekomstige investeringen samenhangend met CTR te financieren.
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal.
De bestemmingsreserve Verzekeringen is bedoeld om een wisselend premieverloop te neutraliseren en om een basis te vormen, die nodig kan zijn als andere verzekeringsvormen hun intrede doen.
De bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds is bedoeld om de toekomstige kosten samenhangend met de ontwikkeling van notariële diensten te financieren.
De bestemmingsreserve ondersteuningsfonds is in eerste instantie bedoeld om uitkeringen te kunnen verstrekken aan weduwen die o.a. wegens onvoldoende nabestaandenpensioen niet voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Daarnaast is het in bredere zin bedoeld om een uitkering te kunnen doen in gevallen waarin geen financieel of sociaal vangnet aanwezig is. De uit te keren bedragen worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van de KNB. De uitkeringen houden geen vaste toezegging in voor de toekomst.

Verloop bestemmingsreserve Verzekeringen in het boekjaar:	2021	2020
Stand per aanvang boekjaar	926.972	1.144.526
Mutaties in het boekjaar		
Bij: bijdragen verzekeringspremies	5.972.526	5.434.356
AF: betaalde verzekeringspremies	-5.805.504	-5.619.941
Bij: rente	0	16.637
AF: aandeel overhead	-36.018	-48.605
	131.003	-217.554
Saldo ultimo boekjaar	1.057.976	926.972

Toelichting op de rekening van baten en lasten

1. Gesegmenteerde rekening van baten en lasten

	gerealiseerd										Totaal	
	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H. portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek		Onderst. Fin. Res.
2021												
Baten	3.674.960	368.852	9.343.725	525.992	467.286	2.344.847		479.307	1.284.823	0		18.489.791
Directe kosten		81.331	9.618.134	178.469	191.621	1.895.279		123.660	715.218	0	0	12.803.712
Bruto marge	3.674.960	287.522	-274.408	347.523	275.664	449.568		355.647	569.605	0	0	5.686.079
Personeleelkosten	1.077.751	169.027	1.538.563	225.977	193.276	240.394		159.390	37.899			3.642.278
Toegerekende perskst	196.345	53.270	265.419	52.805	47.599	84.506		35.699	11.900			747.542
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	0	251.019	14.706		0			265.725
Toegerekende afschrkst	48.109	13.052	65.034	12.938	11.663	20.706		8.747	2.916			183.166
Overige bedrijfskosten	1.916.790	33.179	164.877	32.872	29.584	52.485		22.179	7.393			2.259.359
Totaal overige kosten	3.238.995	268.528	2.033.893	324.592	282.122	649.110	14.706	226.016	60.108	0	0	7.098.069
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0			860.586
Exploitatiesaldo voor vpb	435.965	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0	860.586
Exploitatiesaldo na vpb	435.965	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0	860.586
		0		0					0			0
												-551.404
												0
												-551.405
2020												
Baten	3.553.075	248.914	10.044.952	492.073	461.821	2.252.523		505.506	1.270.243	0		18.829.108
Directe kosten		57.799	7.285.295	179.425	107.387	1.639.634		174.387	687.940	0	7.285	10.139.152
Bruto marge	3.553.075	191.114	2.759.658	312.649	354.434	612.889	0	331.120	582.303	0	-7.285	8.689.956
Personeleelkosten	895.242	162.309	1.383.235	225.790	241.609	254.959		166.753	35.483			3.365.381
Toegerekende perskst	224.732	53.229	368.593	52.818	56.106	84.467		41.617	10.276			891.838
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	0	206.966	58.824		0			265.789
Toegerekende afschrkst	136.457	32.320	223.810	32.071	34.068	51.288		25.270	6.239			541.524
Overige bedrijfskosten	1.420.344	20.629	142.307	20.323	21.696	32.532		16.031	3.870			1.677.732
Totaal overige kosten	2.676.776	268.487	2.117.945	331.002	353.479	630.213	58.824	249.671	55.868	0	0	6.742.265
Financiële baten en lasten	64.163	1.676	44.426	9.433	2.394	81.061		2.132	27.071	3.972	4.918	241.245
Exploitatiesaldo voor vpb	940.462	-75.697	686.138	-8.920	3.348	63.737	-58.824	83.581	553.506	3.972	-2.367	2.188.937
Exploitatiesaldo na vpb	940.462	-156	686.138	5.439	3.348	63.737	-58.824	83.581	562.241	3.972	-2.367	2.202.954

begroting 2021	KNB bureau		O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H _i portaal	Publice Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.604.575	308.800	7.199.488	504.952	459.025	2.007.500	464.023	1.137.500	15.685.863				10.100.713
Directe kosten		88.500	6.815.799	141.570	56.000	1.874.930	121.630	1.002.284	0	0	0	0	
Bruto marge	3.604.575	220.300	383.689	363.382	403.025	132.570	0	342.393	135.216	0	0	0	5.585.150
Personeelskosten	934.885	168.558	1.523.593	225.783	224.051	270.864	159.089	40.336	3.547.159				
Toegerekende perskst	191.507	51.997	258.822	50.367	53.543	80.540	39.702	9.755	736.233				
Afschrijvingskosten		2.250	12.750			261.641		0	276.641				
Toegerekende afschrkst	83.221	22.578	112.498	22.381	20.175	35.818	15.131	5.044	316.848				
Overige bedrijfskosten	2.109.450	46.669	232.193	47.413	34.536	75.792	26.356	12.264	2.584.671				
Totaal overige kosten	3.319.063	292.052	2.139.856	345.944	332.305	724.655	240.278	67.399	7.461.552				
Financiële baten en lasten	11.478	326	6.680	1.640	478	13.282	898	5.637	642	791			41.852
Exploitatiesaldo	296.990	-71.426	-1.749.487	19.078	71.198	-578.803	0	103.013	73.454	642	791		-1.834.550

Toelichting op de rekening van baten en lasten

2. Baten	2021	in %	2020	in %
Algemene bijdrage notarissen	2.535.567	14%	2.515.357	13%
Algemene bijdrage kandidaat-notarissen	841.913	5%	816.782	4%
Bijdrage aangeslotenen	21.269	0%	22.178	0%
Bijdrage bestuursorganen	138.155	1%	98.788	1%
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	138.056	1%	99.970	1%
Omzet cursussen	171.894	1%	100.460	1%
Omzet dossieradministratie	196.958	1%	148.454	1%
Abonnement KOS	2.385.476	13%	2.358.993	13%
Omzet VIS	1.654.621	9%	1.544.058	8%
Omzet BRP	1.271.145	7%	1.241.701	7%
Omzet platform ECH	802.500	4%	723.000	4%
Omzet diversen Elektronische media	374.592	2%	258.629	1%
Omzet weblet ECH	-	0%	59.048	0%
Omzet poortwachterstoetslag saldo	1.909.792	10%	2.912.723	16%
Omzet brochures	112.644	1%	113.530	1%
Omzet WPNR	413.348	2%	378.544	2%
Omzet Notariaat Magazine	149.870	1%	175.881	1%
Abonnement advisering	467.286	3%	461.821	2%
Omzet CTR	2.344.847	13%	2.252.523	12%
Omzet CLTR	1.284.823	7%	1.270.243	7%
Bijdrage public relations	329.437	2%	329.625	2%
Bijdrage I&P	945.600	5%	946.800	5%
	18.489.791	100%	18.829.108	100%
3. Directe kosten	2021	in %	2020	in %
Onderwijs en Kandidatenzaken	81.331	1%	57.799	1%
I&P	9.618.134	75%	7.285.295	72%
Uitgeverij	178.469	1%	179.425	2%
Rechtsvragen	191.621	1%	107.387	1%
CTR	1.895.279	15%	1.639.634	16%
CLTR	715.218	6%	687.940	7%
Public Relations	123.660	1%	174.387	2%
Onderzoek en ontwikkeling	0	0%	-	0%
Ondersteuningsfonds	0	0%	7.285	0%
	12.803.712	100%	10.139.152	100%
4. Personeelskosten				
De totale personeelskosten hebben bedragen:	2021	in %	2020	in %
Bruto salarissen	2.743.734	63%	2.728.523	64%
Pensioenlasten	570.936	13%	575.036	14%
Sociale lasten	367.690	8%	379.231	9%
Uitzendkrachten en freelancers	587.953	13%	499.546	12%
Ontvangen ziekengeld	(44.853)	-1%	0	0%
Overige personeelskosten	346.481	8%	210.625	5%
Minus doorberekende personeelskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(182.121)	-4%	(135.744)	-3%
	4.389.820	100%	4.257.219	100%
Het gemiddeld aantal werknemers (fte) bedroeg in het boekjaar	47		47	
De bezoldiging van het bestuur bedroeg in het boekjaar	375.132		394.074	

	2021	in %	2020	in %
5. Afschrijvingen				
Afschrijvingen software	362.536	81%	753.338	93%
Afschrijvingen inventaris	130.979	29%	136.399	17%
Minus doorberekende afschrijvingskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(44.624)	-10%	(82.423)	-10%
Totaal afschrijvingskosten	448.890	100%	807.314	100%
6. Overige bedrijfskosten				
Automatiseringskosten	(267.384)	-12%	(376.590)	-22%
Huisvestingskosten	438.551	19%	435.045	26%
Inventariskosten	(344)	0%	51	0%
Administratie- en kantoorkosten	250.012	11%	273.700	16%
Advieskosten	106.700	5%	74.640	4%
Abonnementen en lidmaatschappen	86.565	4%	90.365	5%
Abonnementen KNB bureau	3.322	0%	1.018	0%
Algemene ledenvergadering en congres	319.969	14%	102.261	6%
Bestuur	472.780	21%	450.916	27%
Ledenraad en regiobijeenkomst	164.358	7%	143.877	9%
Vertegenwoordiging buitenland	194.190	9%	100.057	6%
Commissies	26.414	1%	43.298	3%
Bestuursorganen	273.126	12%	121.766	7%
Communicatie	340.578	15%	370.390	22%
Minus doorberekende overige bedrijfskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(149.480)	-7%	(153.062)	-9%
Totaal	2.259.359	100%	1.677.732	100%
7. Financiële baten en lasten				
Bankrente:				
Depositorente	32.374	4%	39.258	16%
Lopende rekeningen	-51.528	-6%	-33.487	-14%
	-19.154	-2%	5.771	2%
Rente obligaties en dividenden, netto	43.130	5%	47.335	20%
Koersresultaten op effecten en deelnemingen	836.610	97%	204.767	85%
Minus doorberekende rente verzekeringen	0	0%	(16.637)	-7%
	879.740		235.465	
Totaal	860.586	100%	241.236	100%
8. Vennootschapsbelasting				
Vanaf boekjaar 2016/2017 valt KNB onder de vennootschapsbelasting. Boeking 2016/2017 teruggedraaid in 2020:				
Onderwijs en Kandidatenzaken	0		-156	-1%
Uitgeverij	0		5.439	39%
CLTR	0		8.735	62%
	0		14.018	100%

Overige toelichtingen

Voorstel resultaatbestemming en vermogensbestemming

Het voorstel is om het resultaat 2021 als volgt te verdelen:

- Onttrekking aan de algemene reserves € 337.156;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve CTR € 199.543;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Hammerstein portaal € 14.706;

Bovenstaande voorstellen zijn reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

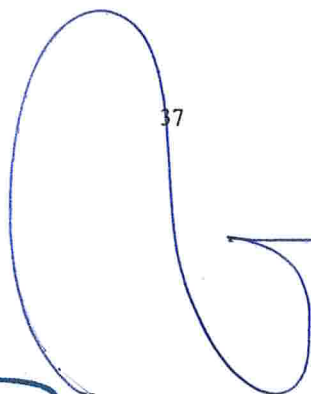
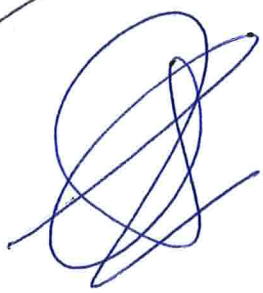
Den Haag, 22 april 2022

Het bestuur bestaande uit:

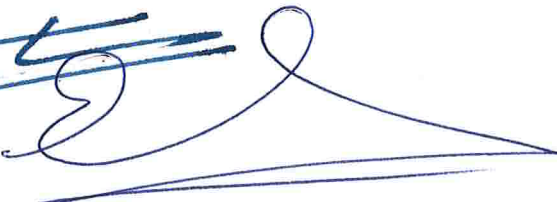
Mr. I.M. Cox
Mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
Mr. T.P. Flokstra
Mr. A.C. van der Klooster
Mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)
Mr. M. Schoonhoven
Mr. B.L.W.P. Versteeg

Handwritten signature: M. Schoonhoven

37

Overige gegevens

Bijlage kengetallen leden

	<u>2016/2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>begroting</u> <u>2022</u>
<u>A. Notarissen</u>						
ultimo boekjaar	1.256	1.252	1.255	1.253	1.236	1.240
bij benoemingen	46	58	44	51	44	
af gedefungeerd	71-	64-	40-	48-	58-	
af overige mutaties	1-	2	1-	5-	3-	
<u>AA. Toegevoegd notarissen</u>						
ultimo boekjaar	119	147	183	216	219	230
bij van kandidaat-notaris groep C of	69	56	66	63	55	
af overige mutaties	33-	28-	30-	30-	52-	
<u>B. Kand.nots.maatschap</u>						
ultimo boekjaar	56	51	44	47	52	45
bij diverse mutaties	27	20	10	25	5	
af benoemd tot notaris	17-	25-	17-	22-	-	
<u>C. Kand. nots. ≥ 6 jr</u>						
ultimo boekjaar	1.169	1.164	1.117	1.126	1.167	1.100
bij van kandidaat-notaris groep D	103	73	58	101	118	
af benoemd tot notaris	31-	31-	22-	27-	21-	
af benoemd tot toegevoegd notaris	65-	46-	54-	58-	45-	
af overige mutaties	1	1-	29-	7-	11-	
<u>D. Kand. nots. ≤ 3jr < 6 jr</u>						
ultimo boekjaar	240	299	351	353	343	325
bij van kandidaat-notaris groep E	123	135	121	113	130	
af naar kandidaat-notaris groep C	103-	73-	58-	101-	118-	
af overige mutaties	13-	3-	11-	10-	22-	
<u>E. Kand. nots. < 3jr</u>						
ultimo boekjaar	394	390	364	375	386	350
bij nieuwe leden	180	146	130	147	160	
af naar kandidaat-notaris groep D	123-	135-	121-	113-	130-	
af overige mutaties	19-	15-	35-	23-	19-	
<u>Totaal kand.nots</u>						
ultimo boekjaar	1.859	1.904	1.876	1.901	1.948	1.820
<u>Totaal leden</u>						
ultimo boekjaar	3.234	3.303	3.314	3.370	3.403	3.290
<u>Aangeslotenen</u>						
ultimo boekjaar	635	616	598	630	540	560

Bijlage prijzen, tarieven en diensten KNB 2021

Wettelijke bijdragen leden per 12 maanden

	IA	IAA	IB	IC	ID	IE	IF	IG
Algemene bijdrage (btw onbelast)	1.720,00	1.720,00	1.720,00	624,00	151,00	34,00		1.720,00
Algemene bijdrage (btw 9%)	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00		150,00
Algemene bijdrage (btw 21%)	305,00	305,00	305,00					305,00
Public relations (btw 21%)	250,00		250,00				250,00	
Bijdrage I&P	720,00		720,00				720,00	
Namens bestuursorganen (btw onbelast)	105,00		105,00				105,00	
Opdrachtgeverschap pensioenfonds (btw)	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
Totaal exclusief btw	3.290,00	2.215,00	3.290,00	814,00	341,00	224,00	1.115,00	2.175,00
btw	281,25	77,55	281,25	13,50	13,50	13,50	203,70	77,55
Totaal inclusief btw	3.571,25	2.292,55	3.571,25	827,50	354,50	237,50	1.318,70	2.252,55

legenda

IA	notaris
IAA	toegevoegd notaris
IB	kandidaat-notaris in de maatschap
IC	kandidaat-notaris met 6 of meer ervaringsjaren
ID	kandidaat-notaris met 3, 4 of 5 ervaringsjaren
IE	kandidaat-notaris met minder dan 3 ervaringsjaren
IF	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota IC
IG	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota IC

Tarieven en diensten KNB

abonnement KNB Online Service	per maand op basis van het aantal notarissen per vestiging
	184,00 1 notaris per vestiging
	276,00 2 notarissen per vestiging
	368,00 3 notarissen per vestiging
	368,00 4 notarissen per vestiging
	460,00 5 of meer notarissen per vestiging
bevraging VIS	0,34 per bevraging
poortwachterstoelage VIS	1,00 per bevraging, vanaf 1 augustus 2019
inlichting BRP	0,20 per inlichting
poortwachterstoelage BRP	0,90 per inlichting, vanaf 1 augustus 2019
inschrijving CTR	5,50
internationale inlichting testament	5,00 per inlichting
inschrijving CLTR	6,50 per inschrijving
passeren ECH	8,95 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
korting passeerbevestiging	0,89 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
aflossen ECH	1,00 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
webclient ECH	1,90 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
akten kwaliteitsfonds	8,22 per akte, zijn inkomsten Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
bijdrage aangeslotene met 2 magazines	277,50
bijdrage aangeslotene met Notariaat maga	112,50
bijdrage aangeslotene met WPNR	202,50
oefendossier peer review	50,00 per dossier
brochures	varieert drukprijs en bijdrage overhead
Vademecum	gratis voor leden digitaal beschikbaar
Preadvies	gratis voor leden

De notaris heeft zelf de keuze om kosten, waaronder leges, toeslagen en heffingen, al dan niet (gedeeltelijk) door te berekenen aan de cliënt.

Bijlage verzekeringen

Een specificatie van de verzekeringen in de mantelovereenkomst voor het jaar 2021 is hieronder weergegeven.

Mantelovereenkomst verzekeringen

Onder de mantelovereenkomst verzekeringen vallen:

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV)* 1e excedent, BAV* 2e excedent, BAV* 3e excedent, Vangnetverzekering, Excedent geldswaardeverzekering en Betaalfoutenverzekering.

De premie die de KNB hiervoor in rekening brengt en afdraagt aan de verzekeringsmakelaar bedraagt € 4.663 per notaris of kandidaat-notaris waarnemer voor de periode 1 januari 2021 tot en met december 2021.

De premiestelling 2021 is verhoogd, omdat de premie van het 3^e excedent is gestegen.

De Excedent Beroepsaansprakelijkheidsverzekering kent de volgende opbouw:

- Het *1e collectieve excedent* (van EUR 1.000.000 tot EUR 4.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 3.000.000 euro per aanspraak, met een maximum van EUR 6.000.000 per verzekeringsjaar per notaris. Een eigen risico is niet van toepassing. Dit 1^e collectieve excedent sluit aan op de primaire beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de notaris.
- Het *2e collectieve excedent* (van EUR 4.000.000 tot EUR 10.000.000 euro) biedt dekking per notaris voor een bedrag van EUR 6.000.000 euro per aanspraak met een maximum van EUR 12.000.000 euro voor alle aanspraken per jaar, per notaris. Dit 2e excedent sluit aan op de primaire polis en de 1e excedentverzekering.
- Het *3e collectieve excedent* (van EUR 10.000.000 tot EUR 25.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 15.000.000 euro per aanspraak, zonder jaarlimitering.
- Zou een notaris in enig jaar de limiet van de 1^e, 2^e en 3^e collectieve excedent geheel of gedeeltelijk hebben uitgeput, dan kan onder omstandigheden nog aanspraak gemaakt worden op de collectieve vangnet dekking die de KNB heeft afgesloten.

De Excedent geldswaardeverzekering dekt vermogensschade voor fraude door werknemer, beroving, vervalsing, creditcard- en computerfraude etc. door derden. Het verzekerd bedrag bedraagt € 5.000.000 en het eigen risico bedraagt € 100.000 per schade.

De Betaalfoutenverzekering dekt administratieve betaalfouten van notarissen. Het verzekerd bedrag bedraagt € 500.000 als maximum per gebeurtenis en € 2.500.000 voor alle in enig verzekeringsjaar ontdekte gebeurtenissen tezamen. Het eigen risico bedraagt 10% van de schade met een minimum van € 12.500 en een maximum van € 25.000 per gebeurtenis.

Bijlage weerstandsvermogen

Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het kunnen financieren, investeren en het opvangen van eventuele tekorten. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de algemene reserves minus de vaste activa. Om een beter inzicht te krijgen in de ratio weerstandsvermogen worden de activa en baten gecorrigeerd voor alle bestemmingsreserves.

<i>Weerstandsvermogen</i>	2021	2020
algemene reserves	12.765.926	13.103.082
minus vaste activa	5.976.809	2.929.809
Weerstandsvermogen	6.789.117	10.173.273
Baten	16.144.944	16.576.585
Percentage	42,05%	61,37%

Om het risicomanagement een structurele plaats in het beleid te geven, zal er nog een aantal dingen moeten gebeuren.

1. In notities en voorstellen zal, indien van toepassing, een paragraaf risico's opgenomen moeten worden, zodat deze tijdig herkend worden. Voor de paragraaf risico's moeten bij elk advies aan het bestuur, waar financiële risico's aan te pas komen, drie stappen worden doorlopen;

- a. identificatie van risico's;
- b. analyse en beoordeling van risico's;
- c. beheersing van risico's.

2. De verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening zal de notitie weerstandsvermogen als ijkpunt hebben. De tussentijdse rapportages en jaarrekening zullen tevens momenten moeten zijn voor evaluatie. Hoe heeft een risico zich nu daadwerkelijk ontwikkeld ten opzichte van wat ingeschat was?

3. Tenslotte moet de notitie weerstandsvermogen en risicomanagement elke vier jaar geactualiseerd worden. Dit gebeurt onder andere op basis van de wijzigingen die in de verschillende paragrafen weerstandsvermogen gedurende de tussenliggende vier jaar zijn aangegeven. Daarnaast zullen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement op de voet worden gevolgd om ze mee te kunnen nemen bij de actualisering.

Bijlage beleggingsstatuut

Het beleid met betrekking tot het liquiditeitenbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in dit beleggingsstatuut. Dit beleggingsstatuut is 2 augustus 2017 vastgesteld door het bestuur. Hieronder is een uittreksel van het beleggingsstatuut opgenomen.

Belegd vermogen

Van het eigen vermogen moet per balansdatum minimaal 60% als belegd vermogen worden aangehouden in de vorm van liquiditeiten en effecten.

<i>Belegd vermogen</i>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
totaal eigen vermogen	19.604.180	20.024.581
liquide middelen	6.140.883	9.516.812
effecten	<u>7.712.831</u>	<u>7.267.076</u>
belegd vermogen	13.853.714	16.783.888
percentage belegd/ev	70,67	83,82

Instandhouding van het vermogen

De KNB streeft ernaar om het vermogen, rekening houdend met inflatie in stand te houden.

Het doel daarvan is om de continuïteit en onafhankelijkheid van de organisatie te waarborgen.

Jaarlijks kan het bestuur vaststellen welk bedrag daarvoor noodzakelijk is en welk bedrag belegbaar is. Deze afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie die de KNB maakt. Per 31 december 2021 bedraagt het belegde vermogen € 13.853.714. Hiervan is € 1.000.000 uitgezet aan deposito's, wordt een deel aangehouden als liquide middelen en is, gezien de omvang van de totale reserves, per 1-1-2017 een bedrag van € 7.000.000 in beheer gegeven aan ABN-AMRO. ABN-AMRO duidt dit bedrag aan als stamvermogen. Het stamvermogen wordt jaarlijks verhoogd met de gepubliceerde CBS kerninflatie. Minimaal 10% van het stamvermogen is afgesplitst als buffer om enerzijds bij aanvang extra te kunnen investeren en anderzijds om bij tegenvallende beleggingsresultaten continuïteit te kunnen bieden voor de organisaties en projecten die door de KNB worden ondersteund.

	Per 1 jan 2022	Per 1 jan 2021
<i>Stamvermogen</i>	7.702.079	7.499.590
Waarvan buffer	749.959	749.959

Vermogensverdeling

De onderstaande strategische verdeling en bandbreedtes zijn afgesproken.

Vermogenscategorieën	Bandbreedte	Strategisch
Aandelen	10-50%	30%
Obligaties	20-70%	55%
Alternatieve beleggingen	0-20%	10%
Liquiditeiten	0-70%	5%

De KNB streeft er naar om niet meer dan 30% in aandelen te beleggen. De gehanteerde bandbreedtes hebben tot doel om daarvan af te wijken indien dit als gevolg van markt ontwikkelingen wenselijk of noodzakelijk is om het lange termijn doel te realiseren.

<i>Vermogensverdeling</i>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
belegd vermogen	13.853.714	16.783.888
liquide middelen	6.140.883	9.516.812
percentage liquide mid	44,33	56,70
Obligaties	3.689.320	3.777.870
Aandelen	4.023.511	3.489.206
percentage obligaties	26,63	22,51
percentage aandelen	29,04	20,79

Benchmarks

Om de resultaten van de portefeuille goed te kunnen beoordelen worden deze vergeleken met het marktresultaat (benchmark). Het bestuur heeft daartoe gekozen voor de volgende benchmarks:

Aandelen: 50% MSCI Europe / 40 MCSI World ex Europe en 10 % MSCI Em Markt euro.

Obligaties: Boa merrill lynch emu direct government bonds 1-10y (eur).

Alternatives: geen benchmark.

Liquiditeiten: 1 maands euribor.

<i>Benchmarks</i>	portefeuille	benchmark
Aandelen	31,89%	25,92%
Obligaties	-2,19%	-1,02%
Alternatieve beleggingen	3,60%	0,00%
Liquiditeiten	-4,95%	-0,52%

Deze benchmarks hebben betrekking op de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Beleggingscommissie

Het bestuur heeft een beleggingscommissie aangesteld. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en het hoofd financiën en administratie. De beleggingscommissie adviseert het bestuur bij de keuze van de vorm van beleggen, invulling en de partij waaraan het beheer wordt uitbesteed. De beleggingscommissie heeft minimaal twee keer per jaar een gesprek met de vermogensbeheerder waarbij de volgende punten besproken worden:

- het resultaat in relatie tot de gehanteerde benchmark
- de risico aspecten
- de vooruitzichten

Duurzaamheid

Het bestuur heeft als maatschappelijke organisatie een voorkeur voor duurzaam beleggen.

Uit principe wordt niet belegd in bedrijven of organisaties die zich niet hebben gecommitteerd aan de Global Compact Principles van de VN. Gezien de aard van het bedrijf streeft het bestuur ernaar om beleggingen die tegenstrijdig zijn met de doelstelling van de KNB te voorkomen.

Beleggingen in grondstoffen en hedgefonds zijn door het bestuur uitgesloten.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toezichthoudende Topfunctionarissen

Gegevens 2021

Func-tie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Aanvang en einde functiever-vulling	J.H.F. Wilms	T.A. Datum	J.G.R.C. Prineas	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber	M.R.H. Goossens	F.Th. Vellenga
	J.J.M. Trouw	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021									
	M.M. Robbers	Alfgevaardigde	2021									
	M.J.J. Procee-Geeilhoud	Alfgevaardigde	2021									
	C.J.C.M. van Haperen	Alfgevaardigde	2021									
	D.A. Verbaan	Vaste 2e afgevaardigde	2021									
	S.J. Kolk	Vaste 2e afgevaardigde	2021									
	E.M. Verhagen	Alfgevaardigde	2021									
	G.T. van Wingerden	Vaste 2e afgevaardigde	2021									
	R.H.T.F. Voncken	Vaste 2e afgevaardigde	2021									
	N.M. Romijn-Hekkema	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021									
	J.J.C.A. Leemrijse	Fungerend Voorzitter	2021									

Func-tie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Aanvang en einde functiever-vulling	J.H.F. Wilms	T.A. Datum	J.G.R.C. Prineas	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber	M.R.H. Goossens	F.Th. Vellenga
	H.J. van Dorptoon s-Stubbe	H.J.N. Bakker										
	G.H.M. van Kan	J.A.M. Janssens										

Gegevens 2020

Func-tie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Aanvang en einde functiever-vulling	J.H.F. Wilms	T.A. Datum	J.G.R.C. Prineas	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber	M.R.H. Goossens	F.Th. Vellenga
	A.a. van Rhee	Alfgevaardigde	2020									
	M.J.P. Heuvelmans	Alfgevaardigde	2020									
	F. Volders	Alfgevaardigde	2020									
	J.J.C.A. Leemrijse	Fungerend voorzitter	2020									
	J. de Vries	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	K.B. van den Berg	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	M.E.M. Heemskerk	Plaatsvervangend afgevaardigde	2020									
	I.C.A. Braun	Alfgevaardigde	2020									
	J.H.F. Wilms	Plaatsvervangend afgevaardigde	2020									
	C.J.C.M. van Haperen	Alfgevaardigde	2020									
	M.M. Robbers	Alfgevaardigde	2020									
	G. Afferink	Alfgevaardigde	2020									
	M.A.R. van Rijswijk	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	E.M. Verhagen	Voorzitter	2020									
	R.H.T.F. Voncken	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	J.A.M. Janssens	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2020									
	K. van Zundert	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2020									
	S.J. Kolk	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	G.T. van Wingerden	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	J.J.M. Trouw	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2020									
	N.M. Romijn-Hekkema	Vaste 2e afgevaardigde	2020									
	J. Nobel	Alfgevaardigde	2020									
	M.J.J. Procee-Geeilhoed	Alfgevaardigde	2020									
	R.K. Soekhoe-Randhawa	Alfgevaardigde	2020									

Func-tie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Aanvang en einde functiever-vulling	J.H.F. Wilms	T.A. Datum	J.G.R.C. Prineas	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber	M.R.H. Goossens	F.Th. Vellenga
	T.J.M.A. Gtelens	M.H. Kempes										
	J.A.C.M. Geurts	J.G.R.C. Prineas										

Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	Bezoldiging	Reden waarom de overschrijding al wegens dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering onverschuldigd betaling
C 3.316,50	C 3.316,50		
C 2.835,73	C 2.835,73		
C 4.019,70	C 4.019,70		
C 3.331,96	C 3.331,96		
C 3.979,80	C 3.979,80		
C 3.976,70	C 3.976,70		
C 2.653,20	C 2.653,20		
C 3.979,80	C 3.979,80		
C 2.781,20	C 2.781,20		
C 1.326,60	C 1.326,60		
C 9.091,00	C 9.091,00		

Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	Bezoldiging	Reden waarom de overschrijding al wegens dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering onverschuldigd betaling
C 1.320,40	C 1.320,40		
C 3.301,00	C 3.301,00		
C 2.000,55	C 2.000,55		
C 9.194,57	C 9.194,57		
C 1.980,60	C 1.980,60		
C 1.980,60	C 1.980,60		
C 3.961,20	C 3.961,20		
C 1.320,40	C 1.320,40		
C 660,20	C 660,20		
C 1.980,60	C 1.980,60		
C 669,70	C 669,70		
C 1.980,60	C 1.980,60		
C 2.640,80	C 2.640,80		
C 2.640,80	C 2.640,80		
C 1.394,50	C 1.394,50		
C 3.961,20	C 3.961,20		
C 660,20	C 660,20		
C 3.961,20	C 3.961,20		
C 1.980,60	C 1.980,60		
C 660,20	C 660,20		
C 2.020,88	C 2.020,88		
C 660,20	C 660,20		

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2021 Leidingsgevende Topfunctionarissen

Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers	A.M.J.M. Ploumen
Functie	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid ICT	bestuurslid	directie	voorzitter
Aanvang en einde functievervulling (fte)	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,40	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,34	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 1,00	01.01 - 31.12 0,6
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging:								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	C 42.339 C	C 41.660 C	C 57.102 C	C 42.519 C	C 49.463 C	C 42.563 C	C 153.956 C	C 105.007 C
Beloningen betaalbaar op termijn	C	C	C	C	C	C	C	C
Subtotaal bezoldiging	C 42.339 C	C 41.660 C	C 57.102 C	C 42.519 C	C 49.463 C	C 42.563 C	C 198.742 C	C 105.007 C
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm terugontvangen bedrag	C 62.700 C	C 62.700 C	C 83.600 C	C 62.700 C	C 71.060 C	C 62.700 C	C 209.000 C	C 125.400 C
Totaal bezoldiging	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.
	C 42.339 C	C 41.660 C	C 57.102 C	C 42.519 C	C 49.463 C	C 42.563 C	C 198.742 C	C 105.007 C

Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2020 Leidingsgevende Topfunctionarissen

Bedragen x C 1

Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	N. van Buitenen	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers	A.M.J.M. Ploumen
Functie	Voorzitter bestuur	Voorzitter	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid ICT	bestuurslid	directie	bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling (fte)	01.01 - 31.12 0,60	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 0,40	01.01 - 31.12 0,30	01.01 - 31.12 1,00	01.01 - 24.03 0,30
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging:								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	C 105.816 C	C 47.407 C	C 42.313 C	C 41.718 C	C 68.665 C	C 41.932 C	C 147.439 C	C 40.011 C
Beloningen betaalbaar op termijn	C	C	C	C	C	C	C	C
Subtotaal bezoldiging	C 105.816 C	C 47.407 C	C 42.313 C	C 41.718 C	C 68.665 C	C 41.932 C	C 190.467 C	C 40.011 C
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	C 120.600 C	C 60.300 C	C 60.300 C	C 60.300 C	C 80.400 C	C 60.300 C	C 201.000 C	C 15.075 C
Totaal bezoldiging	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.	C N.v.t.
	C 105.816 C	C 47.407 C	C 42.313 C	C 41.718 C	C 68.665 C	C 41.932 C	C 190.467 C	C 40.011 C

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
AANDELEN TOTAAL					2.294.277	1.355.681	3.649.958	41,0%	100%
Basismaterialen					143.327	119.342	262.669	2,9%	7,2%
Aand covestro	895	EUR	56,60	54,20	50.656	-2.147	48.509	0,5%	1,3%
Aand ecolab	283	USD	107,30	234,59	26.888	31.687	58.575	0,7%	1,6%
Aand koninklijke dsm	352	EUR	96,47	198,00	33.959	35.737	69.696	0,8%	1,9%
Aand linde am not	281	USD	123,02	346,43	31.823	54.066	85.889	1,0%	2,4%
Industrie					285.983	174.055	460.038	5,2%	12,6%
Aand assa abloy b	3.646	SEK	164,90	276,20	63.141	35.130	98.271	1,1%	2,7%
Aand pentair am not	582	USD	57,11	73,03	27.473	10.028	37.501	0,4%	1,0%
Aand trane technologies am not	477	USD	125,91	202,03	50.898	34.128	85.026	1,0%	2,3%
Aand vestas wind systems	2.260	DKK	91,36	200,00	27.720	33.063	60.783	0,7%	1,7%
Aand xylem	789	USD	88,13	119,92	64.179	19.301	83.480	0,9%	2,3%
Legrand s.a. actions au port. eo 4	923	EUR	56,81	102,90	52.572	42.405	94.977	1,1%	2,6%
Luxe goederen en diensten					304.096	95.783	399.879	4,5%	11,0%
Aand ebay	1.140	USD	48,83	66,50	48.771	18.116	66.887	0,8%	1,8%
Aand lowe s companies	523	USD	134,87	258,48	62.764	56.509	119.274	1,3%	3,3%
Aand michelin	561	EUR	117,51	144,15	66.119	14.750	80.868	0,9%	2,2%
Aand zalando	762	EUR	91,51	71,14	69.731	-15.522	54.209	0,6%	1,5%
Essilorluxottica	420	EUR	134,62	187,24	56.711	21.930	78.641	0,9%	2,2%
Consumptiegoederen					81.505	59.178	140.683	1,6%	3,9%
Aand ahold delhaize	3.064	EUR	15,13	30,14	46.355	45.978	92.334	1,0%	2,5%
Aand procter and gamble co	335	USD	113,46	163,58	35.150	13.200	48.349	0,5%	1,3%
Gezondheidszorg					252.836	237.918	490.754	5,5%	13,4%
Aand astrazeneca	905	GBP	83,45	86,78	83.296	10.400	93.696	1,1%	2,6%
Aand coloplast	441	DKK	413,18	1.151,00	24.460	43.798	68.259	0,8%	1,9%
Aand novo nordisk b	1.051	DKK	287,14	735,00	40.561	63.319	103.880	1,2%	2,8%
Aand unitedhealth group	275	USD	140,61	502,14	35.237	86.598	121.835	1,4%	3,3%
Winstbew roche holding x	281	CHF	266,17	379,10	69.282	33.802	103.084	1,2%	2,8%
Financiële instellingen					396.842	141.236	538.078	6,0%	14,7%
Aand axa	3.628	EUR	22,46	26,19	81.734	13.265	94.999	1,1%	2,6%
Aand bank of america corp	1.445	USD	30,83	44,49	38.724	17.997	56.721	0,6%	1,6%
Aand first republic bank	396	USD	177,04	206,51	57.384	14.769	72.153	0,8%	2,0%

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongere realiseerd resultaat EUR	Marktw waarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
Aand kbc group	875	EUR	66,71	75,46	58.373	7.654	66.028	0,7%	1,8%
Aand nn group	1.768	EUR	24,27	47,61	42.907	41.268	84.174	0,9%	2,3%
Aand partners grp hid on	58	CHF	892,28	1.512,50	47.268	37.622	84.890	1,0%	2,3%
Aand s and p global	190	USD	434,94	471,93	70.451	8.661	79.113	0,9%	2,2%
Informatie technologie					267.886	313.006	580.892	6,5%	15,9%
Aand accenture a am not	227	USD	158,55	414,55	31.967	51.060	83.027	0,9%	2,3%
Aand asml holding	144	EUR	173,04	706,70	24.918	76.846	101.765	1,1%	2,8%
Aand intuit	121	USD	94,31	643,22	10.009	58.660	68.669	0,8%	1,9%
Aand microsoft	359	USD	98,97	336,32	30.436	76.091	106.528	1,2%	2,9%
Aand sap	498	EUR	87,86	124,90	43.755	18.446	62.200	0,7%	1,7%
Aand stmicroelectronics fr not	2.394	EUR	29,51	43,37	70.644	33.183	103.828	1,2%	2,8%
Aand visa a	287	USD	210,93	216,71	56.156	-1.280	54.875	0,6%	1,5%
Communicatiediensten					98.671	19.769	118.441	1,3%	3,2%
Aand deutsche telekom	2.915	EUR	12,98	16,30	37.828	9.686	47.515	0,5%	1,3%
Aand walt disney co	519	USD	131,30	154,89	60.843	10.083	70.926	0,8%	1,9%
Nutsbedrijven					48.297	18.755	67.051	0,8%	1,8%
Aand orsted.	597	DKK	604,41	835,20	48.297	18.755	67.051	0,8%	1,8%
Onroerend goed					26.356	32.601	58.956	0,7%	1,6%
Aand equinix reit	79	USD	382,82	845,84	26.356	32.601	58.956	0,7%	1,6%
Overige					161.306	76.101	237.407	2,7%	6,5%
Aa aegon global impact equities	394.3024	EUR	100,01	123,43	39.435	9.234	48.669	0,5%	1,3%
Aa global sustainable equities e	696.7838	EUR	174,90	270,87	121.870	66.867	188.738	2,1%	5,2%
Opkomende markten					227.173	67.937	295.110	3,3%	8,1%
Celsius sustainable emerging mkt acc	1.540	EUR	147,52	191,63	227.173	67.937	295.110	3,3%	8,1%

Overzicht obligaties

	Aantal / nominaal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
OBLIGATIES TOTAAL					3.732.425	-43.105	3.344	3.689.320	41,4%	100%
Overheden					1.205.813	-45.015	3.344	1.160.798	13,0%	31,5%
1 % Belgje 15/31	202.812	EUR	114,47	108,34	232.159	-11.366	1.067	220.793	2,5%	6,0%
1.4% Spanje 18/28	141.000	EUR	112,53	105,77	158.666	-8.202	1.325	150.464	1,7%	4,1%
2.35% Spanje 17/33	96.000	EUR	123,53	118,73	118.589	-3.656	952	114.933	1,3%	3,1%
Aa robeco quant duration global bond	3.542,7245	EUR	100,52	95,54	356.114	-17.643		338.472	3,8%	9,2%
Ishares italy gov bond efd dis de not	1.981	EUR	171,77	169,68	340.285	-4.149		336.136	3,8%	9,1%
Bedrijven					1.323.596	20.083		1.343.678	15,1%	36,4%
Aa insight euro sust corp bds dh cap	6.493	EUR	99,55	100,57	646.378	6.623		653.001	7,3%	17,7%
Aa insight euro sustainable corp bds	1.450	EUR	112,06	113,61	162.487	2.248		164.735	1,8%	4,5%
Ssga euro sustainable corp bond index	49.384,2965	EUR	10,42	10,65	514.731	11.212		525.943	5,9%	14,3%
High yield					490.102	6.163		496.265	5,6%	13,5%
Aa candriam glb sust hi yld bonds dis	4.425,0099	EUR	110,76	112,15	490.102	6.163		496.265	5,6%	13,5%
Opkomende markten					712.914	-24.335		688.579	7,7%	18,7%
Aa candriam em mkt sust bonds dis	7.333,1094	EUR	97,22	93,90	712.914	-24.335		688.579	7,7%	18,7%

Overzicht alternatieve beleggingen

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN TOTAAL					367.637	5.916	373.553	4,2%	100%
Overige					367.637	5.916	373.553	4,2%	100%
Privium sustainable impact	3.418	EUR	107,56	109,29 ^(*)	367.637	5.916	373.553	4,2%	100%

(*) De slotkoers is ouder dan 7 dagen

Overzicht liquiditeiten

	Aantal / nominaal / saldo	Valuta	Wissel- koers	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente EUR	Marktwaaarde EUR	Rente- datum	Weging portefeuille	Weging categorie
LIQUIDITEITEN TOTAAL								1.199.191		13,5%	100%
GELDMARKTREKENINGEN TOTAAL								1.199.191		13,5%	100%
Vermogensbeheer rekening	1.199.190,5000	EUR			1.199.191			1.199.191		13,5%	100%

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene ledenvergadering en het bestuur van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag, op bladzijde 24 tot en met bladzijde 37, opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2021 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2021 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven waarderingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 28 en 29 in de toelichting op de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de rekening van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op pagina 28 en 29 in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde het bestuur en de algemene ledenvergadering, met als doel Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in staat te stellen verantwoording af te leggen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en de algemene ledenvergadering en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door derden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat welke op grond van de Wet Normering Topinkomens is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de WNT-verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 28 en 29 in de toelichting van de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

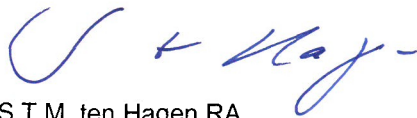
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 26 april 2022

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

S.T.M. ten Hagen RA